

KURIER WILEŃSKI

ŚRODA
3
MAJA
2000 r.

DZIENNIK POLSKI NA LITWIE

Nr 84 (13882)

Cena 1 Lt

Konstytucja 3 Maja

Z okazji Święta Narodowego - Konstytucji 3 Maja składam wszystkim Czytelnikom „Kuriera Wileńskiego” najserdeczniejsze życzenia Trzeciomajowe. W tym Dniu, tak ważnym dla wszystkich Polaków, życzę pomyślności w życiu osobistym i w pracy zawodowej.

Niech się nam zawsze święci 3 Maja.

Eufemia Teichmann
Ambasador RP na Litwie

Konsulat Generalny
Rzeczypospolitej Polskiej
w Wilnie
z okazji rocznicy uchwalenia
Konstytucji 3 Maja
składa wszystkim Polakom
najserdeczniejsze życzenia
pomyślności

Mieczysław Jackiewicz
Konsul Generalny RP

Światowy Związek Żołnierzy AK nie zapomina o wilnianach

„Choć wątłe i ramię, i dłoń...”

Uroczysta chwila wręczenia odznaczeń starym wiarusom wileńskim

Fot. Eugeniusz Siemaszko

W przededniu obchodów Trzeciomajowych, wczoraj w ambasadzie RP na Litwie odbyła się miła uroczystość. Dwaj wilnianie, byli żołnierze AK, zostali uhonorowani odznaczeniami kombatanckimi. Stefanowi Matuszewiczowi oraz Edwardowi Klonowskiemu pani ambasador Eufemia Teichmann gratulowała odznaczeń, przypinając osobście medale i krzyże.

*Choć szare są nasze szeregi,
Choć wątłe i ramię, i dłoń,
My w każdej ojczyzny potrzebie,
Gotowi pochwyć za broń.*

Słowa z Pieśni Szarych Szeregów opatrzona jest legitymacja Krzyża Niezłomnych, którym uhonorował starych wiarusów wileńskich Zarząd Naczelny Polskich Byłych Więźniów Politycznych. Krzyż z Mieczami Walki o Niepodległość Polski 1939 - 1989 nadawany jest osobom, które brały bezpośredni udział w operacjach wojennych, odznaka „Za zasługi dla Związku Kombatantów RP i Więźniów Politycznych” była trzecim medalem, wręczonym panom Matuszewiczowi i Klonowskiemu.

W uroczystości wzięł udział przybyły z Polski pan Ryszard Gryczko jako przedstawiciel Związku Kombatantów. Powiedział on „Kurierowi”, że odznaczeni są wspaniałymi ludźmi i zasługują na wysokie wyróżnienia Państwa Polskiego. Pan Ryszard Gryczko jest też prezesem Społecznego Komitetu Budowy Pomnika Józefa Piłsudskiego, który jeszcze w tym roku ma stanąć w Kołobrzegu, kamień węgielny już został założony, w uroczystości tej wzięli udział też odznaczeni wilnianie.

(Dokończenie na str. 2)

W numerze:

Aktualności

W Nowym Związku (socjalliberalowie) utworzono podkomitet ds. mniejszości polskiej, którego głównym założeniem jest integracja wspólnoty polskiej ze społeczeństwem litewskim.

str. 4

Gospodarka

Jeżeli Unia nie pomoże, to z mostem energetycznym na Zachód może być kłapa, bo Polska gotowa wejść do projektu dopiero za cztery lata.

str. 5

Zdrowie

Rak piersi jest najstraszniejszą chorobą kobiecą. Zapada na nią corocznie 600 tys. kobiet. Niedawno powstało stowarzyszenie, zrzeszające kobiety, cierpiące na nowotwór raka.

str. 6

Ciekawostki

„Pulchne” kobietki też mają wzięcie. Podczas konkursu grubasek w Tajlandii zwyciężyła osóbką ważąca 94 kg.

str. 11

Program obchodów Święta Narodowego - Dnia Konstytucji 3 Maja organizowany przez Ambasadę RP

- 8.10 - wywiad dla radia „Znad Wili”
- 12.00 - uroczyste złożenie wiązanki kwiatów na płycie Mauzoleum Matki i Serca Marszałka z udziałem przedstawicieli organizacji społeczności polskiej na Litwie
  - * złożenie kwiatów przez Ambasadora
  - * składanie kwiatów przez przedstawicieli organizacji społeczności polskiej na Litwie i gości z Polski
  - * wspólna modlitwa w intencji ojczyzny
  - * odśpiewanie pieśni przez połączone chóry
- 18.00 - uroczysta Msza św. w kościele Ducha Świętego
- 19.30 - koncert w Ratuszu (ul. Didžioji 31) z zaproszeniami.

Sentencja dnia

Ciężko być cudzym wśród swoich.

Konwicki

Kalejdoskop aktualności

Ofiarom holocaustu

Rząd wspólnie z Europejskim Instytutem Rozproszonych Mniejszości Etnicznych oraz Międzynarodową Komisją ds. Oceny Przestępstw Nazistowskiego i Sowieckiego Reżymów Okupacyjnych na Litwie postanowił w dniach 4-5 października zorganizować międzynarodowe forum wileńskie na temat dóbr kulturalnych, zrabowanych w okresie holocaustu.

Impreza ta odbędzie się zgodnie z założeniami rezolucji Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy "W sprawie rozgrabionej żydowskiej własności kulturalnej".

Prezesem komitetu organizacyjnego mianowany został poseł na Sejm, przewodniczący Międzynarodowej Komisji ds. Oceny Przestępstw Nazistowskiego i Sowieckiego Reżymów Okupacyjnych na Litwie Emanuelis Zingeris.

Przepraszanie nie będzie

Kościół Katolicki Polski nie opublikuje specjalnego dokumentu, przepraszającego za błędy przeszłości, zdecydowała konferencja biskupów kraju. Informuje o tym agencja informacyjna katolików polskich.

Jak powiedział prymas Polski kardynał Józef Glemp, "nie należy podążać za przykładem innych, gdyż przystępując do spowiedzi księża polscy i bez tego codziennie proszą o przebaczenie za swe grzechy".

O przebaczenie za dawne winy i grzechy biskupi polscy będą prosili Boga podczas specjalnych majowych nabożeństw.

Święto czy relikwiarz przeszłości

"Zdaniem prawicy - 1 maja to relikwiarz, natomiast normalni politycy sądzą, że ten dzień powinien być prawdziwym świętem, konsolidującym ludzi, mniejszą lub większą manifestacją tego, że chcą oni pracy, chcą żyć i być ludźmi w niepodległej Litwie".

Las chce mieć właściciela

Byli ministrowie leśnictwa żądają jak najszybszego zwrotu lasów byłym prawnym właścicielom oraz sformowania przejrzystej struktury zarządzania lasami. Te żądania byli ministrowie wyluszczyli w oświadczeniu do prezydenta kraju, przewodniczącego Sejmu i premiera.

Obecnie lasy zwrócone są zaledwie połowie byłych właścicieli, nie została jeszcze ukształtowana strategia rozwoju lasów oraz przemysłu przetwórczego drewna, nie były uzgodnione funkcje instytucji, odpowiedzialnych za formowanie polityki leśnictwa, zarządzanie lasami ze strony państwa oraz gospodarowanie w lasach państwowych.

Czyżby upadłość?

W poniedziałek ze stanowiska redaktora naczelnego dziennika "Lietuvos aidas" odszedł Rimantas Varnauskas.

Ten krok nastąpił po tym, gdy pakiet kontrolny akcji gazety nabył przedsiębiorca Algirdas Pilvelis, kierujący niewpływową Partią Reform. Ponadto A. Patamsis w poniedziałek poprosił Wileński Sąd Okręgowy o wszczęcie sprawy upadłości spółki.

Pozdrowienia parlamentarzystom lotewskim

Dziś delegacja Sejmu litewskiego uda się do Rygi, aby pozdrowić kolegów z okazji 80-lecia parlamentu lotewskiego.

Na czele delegacji stanie przewodniczący Sejmu Vytautas Landsbergis. Razem z nim udadzą się: kierowniczka delegacji sejmowej na Zgromadzenie Bałtyckie Laima Andrikiene i przewodniczący sejmowej grupy łączności z Lotwą Rimantas Smetona. Parlamentarzyści dziś i jutro wezmą udział w uroczystościach w Rydze.

Wystawa-seminarium

Pracujące w sferze obronności przedsiębiorstwa przemysłowe i instytucje naukowe Litwy w dniach 24-26 maja wezmą udział w odbywającej się w Wilnie litewsko-polskiej wystawie-seminarium "Nauka i przemysł Litwy i Polski na rzecz bezpieczeństwa i obrony".

Wystawa ta zorganizowana zostanie z inicjatywy ambasady polskiej. Na mocy rozporządzenia premiera Andriusa Kubiliusa powołano komitet organizacyjny wystawy-seminarium, a jego przewodniczącym mianowano wiceministra ochrony kraju Povilasa Malakauskasa.

Laureaci

Najlepszym aktorom stolicy obecnego sezonu po raz czwarty wręczono nagrody "Białe rumaki" (Balti žirgeliai). Uroczystość odbyła się w poniedziałek w Państwowym Teatrze Młodzieży, a jej organizatorem było Wileńskie Stowarzyszenie Kobiet.

Wykonanym przez Janinę Čekanauskienę wielkim dziegiem "Białym rumakiem" w tym roku wyróżniona została aktorka Narodowego Teatru Dramatycznego Eglė Mikulionytė za rolę Julii w przedstawieniu "Freken Julija". Laureatami małych "Białych rumaków" zostali: aktorka Rosyjskiego Teatru Dramatycznego Litwy Swietłana Jefimowa za rolę Alisy w spektaklu "Mała Alisa" oraz aktorka Narodowego Teatru Dramatycznego Dalia Michelevičiūtė za rolę w monospektaku "Stacja w mieście N". (ELTA, BNS)

Życie lepiej

Komitet socjalny ds. problemów ubóstwa Ministerstwa Opieki Społecznej i Pracy w poniedziałek zatwierdził strategię zmniejszenia ubóstwa i postanowił zgłosić ją do podpisania prezydentowi kraju.

Strategia zmniejszania ubóstwa na Litwie jeszcze w grudniu 1999 r. została zgłoszona prezydentowi Litwy Valdasowi Adamkusowi. Zlecił on wtedy jej omówienie partiom politycznym i organizacjom pozarządowym.

Jak twierdzi minister opieki społecznej i pracy Irena Degutienė, przygotowując ostateczny wariant strategii uwzględniono

uwagi i propozycje partii i organizacji.

"Strategia zmniejszania ubóstwa jest apelem do wszystkich - zarówno ubogich, jak i zamożnych - zmienić życie na Litwie w ten sposób, aby jak najwięcej ludzi miało pod dostatkiem żywności, odpowiednie mieszkanie, możliwość zdobycia wykształcenia, opiekę lekarską oraz warunki do realnego udziału w życiu społecznym" - powiedziała I. Degutienė.

Kolejnym krokiem w walce z ubóstwem powinno być powołanie komisji ds. wcielenia w życie strategii zmniejszania ubóstwa,

której skład zatwierdziłby prezydent kraju.

Na posiedzeniu komitetu socjalnego postanowiono zaproponować włączenie do tej komisji przedstawicieli instytucji państwowych i samorządowych, partnerów socjalnych, organizacji dobroczynnych i innych pozarządowych.

Przypuszczalnie środki walki z ubóstwem koordynować będzie rząd kraju, który zatroszczy się również o uzgadnianie zgłaszanych ustaw, programów i innych dokumentów z podstawowymi założeniami tej strategii.

(BNS)

Rozpoczął się sąd

Wileński Sąd Okręgowy wczoraj rozpoczął przesłuchanie Vladasa Beleckasa, głównego oskarżonego w sprawie zabójstwa księdza Riczardasa Mikutavičiusa oraz zrabowania jego kolekcji sztuki.

V. Beleckas oskarżony został o zorganizowanie zabójstwa księdza oraz zrabowanie jego kolekcji dzieł sztuki, przyswojenie dokumentów osobistych księdza, zniszczenie bądź umyślne uszkodzenie dzieł sztuki księdza, jak też ucieczkę z konwojowanego samochodu funkcjonariusza Departamentu Bezpieczeństwa Cywilnego.

Na początku przesłuchania przed południem V. Beleckas opowiedział o przedhistorii obrabowania i zabójstwa księdza.

Poinformował on, że pewnego razu po opuszczeniu domu księdza R. Mikutavičiusa, z którym często obcował, został zatrzymany przez księdza Jonasa Bujokasa. Ksiądz powiedział mu, że R. Mikutavičius niemal całą kolekcję z wyjątkiem prezentów, zamierza podarować Kownu. V. Beleckas stwierdził, że ksiądz J. Bujokas prosił go, aby skłonił R. Mikutavičiusa do podarowania przynajmniej części kolekcji kościołowi.

Rzekomo ksiądz twierdził, iż R. Mikutavičius ma jakieś dokumenty, z pomocą których można go zmusić do pozostawienia kolekcji kościołowi i że V. Beleckas musi je wykraść. V. Beleckas, składając zeznania przed sądem powiedział, że R. Mikutavičius był "wspaniałym człowiekiem", którego znał od wielu lat. Mówiąc te słowa V. Beleckas zapłakał.

Ksiądz, poeta i kolekcjoner R. Mikutavičius został zamordowany 1 lipca 1998 r. nocą. Jeszcze żywego księdza mordercy wrzucili do Niemna, w którym utonął.

(BNS)

Zmiana kierownika

Od wtorku nadzorowaną przez państwo spółką "Lietuvos dujos" kieruje 43-letni Vytautas Mikaila, dotychczasowy dyrektor kowieńskiej prywatnej spółki energetycznej "Terma".

Zarząd "Lietuvos dujos" w poniedziałek odwołał ze stanowiska dyrektora generalnego Kęstutisa Szumacherisa, który kierował tym przedsiębiorstwem od roku 1993.

Kapitał zakładowy - 30,279 mln Lt

Ministerstwo Gospodarki zarejestrowało zwiększony o 13 mln Lt kapitał zakładowy największej litewskiej spółki farmaceutycznej - kowieńskiego "Sanitasu", który obecnie sięgać będzie 30,279 mln Lt.

Spółka farmaceutyczna zwiększyła kapitał nową emisją ze środków rezerwy zysku, zainwestowanych w odcinek produkcji

Przewodniczący zarządu "Lietuvos dujos", kierownik komisji papierów wartościowych Virgilijus Poderis powiedział, że nowego szefa przedsiębiorstwa czeka mnóstwo pracy - i projekty inwestycyjne, i problemy zadłużenia, i reorganizacja zarządzania przedsiębiorstwem. "Najważniejszą jednak sprawą jest przewidziana na rok bieżący prywatyzacja spółki, do czego należy ją przygotować" - powiedział V. Poderis. (ELTA)

Droższe przeprawa

Od 1 maja prawie dwukrotnie podrożały bilety na prom, kursujący przez Zalew Kuroński.

Już od 1 kwietnia kierowcy samochodów osobowych oraz innych, chcąc skorzystać z promu, od razu musieli nabyć bilet powrotny, który na samochód osobowy zamiast dawnych 11 Lt podrożał do 22, na samochód ciężarowy do 3,5 ton kosztuje 40 Lt (było 20), na samochód ciężarowy o wadze ponad 3,5 tony - 90 Lt (było 45).

„Choć wąż i ramię, i dłoń...”

(Dokończenie ze str. 1)

Przybył również z Polski pan Eugeniusz Siemaszko, który w imieniu Zarządu Głównego Więźniów Politycznych Okresu Stalinowskiego miał wręczyć Krzyż Więźnia Politycznego Władysławowi Korkuciowi, jednak nie mógł on przybyć do ambasady. Odznaczenie zostanie Korkuciowi wręczone

Już 1 maja powyższe ceny wzrosły jeszcze bardziej. Obecnie za przeprawę samochodu osobowego przez Zalew Kuroński w obie strony należy płacić prawie dwukrotnie więcej - 40 Lt. A propos, od tej chwili przez cały sezon letni za usługi promowe SA "Smiltinė perkėla" drożej będą płacić też pasażerowie. Bilet dla nich będzie kosztował o 40 ct drożej - 1 Lt 40 ct.

(ELTA)

dziś. Ambasador Eufemia Teichmann oraz Konsul Generalny Mieczysław Jackiewicz również zostali uhonorowani medalami pamiątkowymi 55 rocznicy walk AK o Wilno.

W uroczystości udział wzięli też attache obrony pułkownik Włodzimierz Marzęda oraz jego zastępca major Sławomir Molsa.

Krystyna Adamowicz

Ku uwadze kombatantów Klubu Polskich Weteranów Wojny na Litwie

Informujemy, że od 1 maja br. przychodnia lekarska w Poszyłajciach nie obsługuje członków Dobroczynnego Stowarzyszenia Polskich Kombatantów Klubu „Wrzesień 39”. Chodzi bowiem o to, że dotychczas przychodnia świadczyła kombatantom usługi zdrowotne na podstawie umowy, podpisanej z Fundacją Pomocy na rzecz Żołnierzy Ar-

mii Krajowej im. Leopolda Okulickiego, ps. „Niedźwiadek” z Warszawy. Obecnie z powodu trudności finansowych umowa ta została rozwiązana i zaprzestano finansowania, więc przychodnia nie jest w stanie dalej świadczyć usług zdrowotnych kombatantom w Wilnie.

Stanisław Kaczkan

Nic nie stoi na przeszkodzie, by zakończyć pracę w tym roku

Reforma rolna na półmetku

Albinas Raudonius, dyrektor Departamentu Regulacji Rolnych i Prawa Ministerstwa Rolnictwa powiedział, że był nietuzinkowy powód do zwołania konferencji prasowej, a mianowicie - wkroczenie na półmetek przygotowania projektów reformy rolnej.

Stwierdził również, że reforma, jako skomplikowany proces, przebiega, jego zdaniem, nie na tyle boleśnie i nie tak przewlekłe, jak czasami jest komentowana. Przedstawił też dziennikarzom, pachnące jeszcze farbą drukarską, specjalne wydanie poświęcone reformie rolnej - "Žemėtvarka Lietuvoje 2000".

Natomiast Danutė Navickienė, zastępczyni dyrektora Departamentu, pokrótce zapoznała z najnowszymi - na 1 kwietnia br. - danymi reformy. Między innymi powiedziała ona, że w skali kraju reprivatyzowano ziemię, las, zbiorniki wodne lub przygotowano dokumenty na kompensatę pieniężną za nie dla 68 proc. ogólnej liczby obywateli, ubiegających się o własność. Szczególnie sprawnie przebiegały te prace w końcu roku ubiegłego i na początku bieżącego. W ciągu maja - czerwca planuje się zakończyć prace projektowe jeszcze w 8 rejonach kraju, w tym - w koszedarskim, olickim, malackim i in. Jeżeli teraz prace projektowe ostatecznie zostały już zakończone w powiatach: telszewskim, poniewieskim i taurożańskim, to wówczas dojdą dwa następne - mariampolski i olicki.

Nieco inna sytuacja, jeśli chodzi o zwrot ziemi, jest w powiecie

wileńskim, gdzie wskaźnik przygotowania projektów wynosi 47 proc. ogólnej liczby podań. A jeżeli przedstawić reprivatyzację według rejonów powiatu, to najgorzej (nie tylko w powiecie, ale i w całym kraju) sytuacja wygląda w rejonie solecznickim, gdzie przygotowano projekty zaledwie dla 28 proc. właścicieli ziemi w stosunku do ogólnej liczby pretendentsów. Za rejonem solecznickim "ciągnie się" rejon wileński - 35 proc. Dalej idzie rejon święciański - 46 proc. i trocki - 48 proc. Do "przodujących" rejonów w powiecie można zaliczyć szyrwiniński i wilkomierski, które mają po 64 proc. wykonanych prac projektowych w stosunku do ogólnej liczby pretendentsów do odzyskania własności w tych rejonach.

Jednakże dyrektor Departamentu Albinas Raudonius zapewnił, że tutaj również sprawa ruszy z miejsca, że premier rządu interesuje się reprivatyzacją ziemi w tych rejonach i jest zainteresowany "położeniem kresu spekulacjom politycznym". Bo, według dyrektora, reforma jest takim zjawiskiem, które posiada zabarwienie polityczne, ekonomiczne, socjalne itp.

Z przebiegiem reprivatyzacji ziemi w miastach kraju, zapoznała dziennikarzy st. specjalista wydziału rolnego Departamentu Zita Kvietkienė.

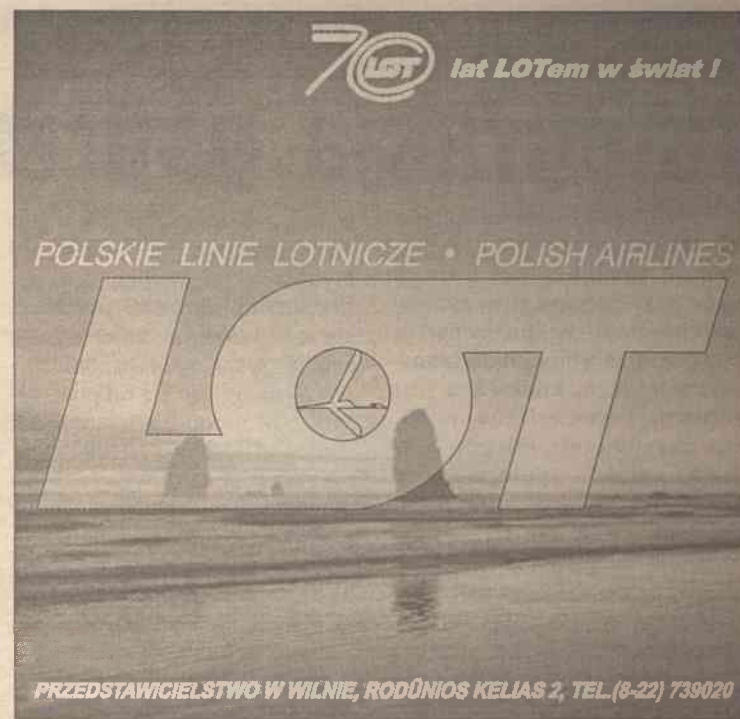
- Z ogólnej liczby 52 tys. pretendentsów do odzyskania ziemi w miastach - powiedziała ona - w pierwszej kolejności przyznano ją 15 tys. obywateli, którzy na tej ziemi mają zabudowania. Dla 20 tys. pretendentsów przygotowuje się

nowe działki. Ogółem prawo własności przyznano dla 42 proc. byłych właścicieli. Natomiast 11,5 tys. pretendentsów do odzyskania ziemi w miastach nie przedstawiło jeszcze dokumentów potwierdzających byłą własność lub stopień pokrewieństwa z byłym właścicielem. Proces reprivatyzacji ziemi w miastach szczególnie przyspieszyła uchwała rządu z 9 listopada 1999 roku, na mocy której pretendenci do ziemi za działkę 20 arów mogą otrzymać kompensatę pieniężną. Wysokość kompensaty zależy od miasta. Na przykład w Wilnie i w Kownie za działkę 20 arów płaci się 15 tys. Lt, w Kłajpedzie, Mariampolu i w Olicie - 11,5 tys. Lt, w mniejszych miasteczkach - po 5.700 i mniej.

Sporządzanie detalicznych planów działek w miastach hamuje brak pieniędzy. Powzięta decyzja, aby 80 proc. pieniędzy za sprzedane działki przeznaczać na sporządzanie planów detalicznych, ostatnio nie jest przestrzegana. W Wilnie należy przygotować 2 300 nowych działek, zaprojektowano natomiast zaledwie 261. Natomiast do czerwca projektanci planują przygotować 2 000 działek. Jak powiedziała Kvietkienė, 16 proc. pretendentsów do reprivatyzacji ziemi w mieście nie przedstawiło dokumentów, potwierdzających prawo do własności.

Jak powiedział na zakończenie konferencji Albinas Raudonius, nic nie stoi na przeszkodzie, by do 1 października br., zgodnie z zapowiedzią, reforma rolna została zakończona.

Danuta Danowska

Prywatyzowany stołeczny hotel "Naujasis Vilnius"

Czy szóstka będzie szczęśliwa?

Prywatyzowany stołeczny hotel "Naujasis Vilnius" z zarobionego w 1999 r. 1,5 mln Lt czystego zysku na wypłatę dywidendy przeznaczy około 290 tys. Lt, czyli 0,30 Lt na jedną akcję o wartości nominalnej 5 Lt. Oprócz obowiązkowej rezerwy, większą część zysku - 900 tys. Lt - przełano do innych rezerw na pokrycie pożyczek oraz inwestycje.

Podział zysku hotelu i sprawozdanie z działalności spółki zgrupowanie walne akcjonariuszy zaaprobowano w ubiegłym tygodniu.

Według sprawdzonych danych w ubiegłym roku hotel otrzymał 6,5 mln Lt dochodu i zarobił czystego zysku o 200 tys. Lt więcej niż w roku 1998.

Jak twierdzi główny finansista "Naujasis Vilnius" Jurijus Počiopka, początek bieżącego roku nie jest tak pomyślny, jak ubiegłego. Obciążenie hotelu zmniejszyło się w związku z kryzysem gospodarczym kraju. Według nieostatecznych danych, w ciągu pierwszego

kwartału br. hotel wyświadczył usługi na sumę blisko 1 mln Lt, a w tym samym okresie roku ubiegłego jego dochody stanowiły 1,23 mln Lt.

Ten hotel wileński jest prywatyzowany po raz szósty. Podczas piątego konkursu mogła go nabyć litewsko-amerykańska ZSA "Centrum", która zerwała umowę o prywatyzacji. Zgodnie z nią nabywca za 87,14 % akcji hotelu zobowiązany był zapłacić 1,4 mln Lt i w ciągu trzech lat zainwestować w niego 3 mln Lt.

Zgodnie z warunkami obecnego konkursu przyszyły nabywca oprócz ceny wstępnej za pakiet akcji państwowych będzie musiał w ciągu trzech lat zainwestować w hotel co najmniej 2,2 mln Lt i przez rok zachować 70 % miejsc pracy. Obecnie hotel zatrudnia około 90 osób. Fundusz Majątku Państwowego sprzedał trzy pakiety prywatyzacyjne hotelu "Naujasis Vilnius".

(ELTA)

Trwa sprawdzanie stanu technicznego samochodów. Od 2 maja na Litwie rozpoczęła się dwutygodniowa akcja "Sprawny samochód - bezpieczny ruch, czyste środowisko". Ta akcja w republice odbywa się w ramach ogłoszonego przez ONZ III tygodnia bezpieczeństwa ruchu drogowego

Fot. ELTA

NOWOŚCI!

Z okazji 4 rocznicy "VILSAT" **NOWE PLANY PŁATNICZE!**

SASIEDZI PRZYJACIELE KREWNI

Wybierajcie jeden z nich, a będziecie płacić mniej.

tel.: [22] 33 08 56, 33 75 90, 33 01 97.

KLUB WŁÓCZĘGÓW WILEŃSKICH

zaprasza

na kolejną imprezę turystyczną:
Rajd pieszy „Szlakiem skarbów Napoleona”,
który odbędzie się w dniach 5-7 maja
w Puszczy Rudnickiej.
Telefon kontaktowy: 67-67-52.

Nowy hotel w pobliżu Sejmu

Pięć nowoczesnych komfortowo urządzonej apartamentów
Sala konferencyjna
Parking strzeżony
Łączność: telefon, faks, internet
Śniadanie
Visa, EC/MC, Globus

HOTEL ARS VIVA

Tel./faks 370 2 752495
E-mail: arsviva@post.lomitel.net

Liubarto 17, Vilnius 2004, Lietuva URL: <http://www.omnitel.net/arsviva>

✝

Wyrazy szczerego współczucia
Anicetowi Brodawskiemu
z powodu śmierci ukochanej Matki
składa litewski oddział Fundacji „Samostanowienie”

W Nowym Związku (socjalliberalowie) utworzono podkomitet ds. mniejszości polskiej, którego głównym założeniem jest integracja wspólnoty polskiej ze społeczeństwem litewskim

Integracja poprzez łamanie stereotypów

Spółceństwu, dążącemu do integracji ze wspólnotą narodów zjednoczonej Europy oraz starającemu się o zapewnienie swego bezpieczeństwa wespół z krajami układu transatlantyckiego, konieczna jest integracja wewnętrzna wspólnot narodowych, integracja w jedną całość - społeczeństwo litewskie.

Z tej konieczności, wśród Polaków należących do Nowego Związku, powstała idea założenia nieformalnej organizacji w strukturach partii, skupiającej nie tylko jej członków oraz nie tylko Polaków. Wewnętrzna zgoda i porozumienie w społeczeństwie lokalnym jest podstawowym czynnikiem jego stabilności, jak również rozwoju i bezpieczeństwa, a członkostwo Litwy w NATO i Unii Europejskiej będzie tylko formalnym uzupełnieniem tego bezpieczeństwa i stabilności. Każdy, komu są bliskie założenia integracyjne, każdy, kto uświadamia sobie, że nie można stać na uboczu procesów zachodzących w kraju budującym od podstaw społeczeństwo demokratyczne albo brać w tym udział jedynie poprzez ekspozowanie swoich problemów, może pracować w podkomitecie ds. mniejszości polskiej w Nowym Związku/Socjalliberalowie.

Praca podkomitetu nie jest ograniczana tematycznie, względami politycznymi bądź narodowościowymi. Na posiedzeniu inauguracyjnym pracę podkomitetu uzgodniono, że jego działalność na rzecz społeczeństwa litewskiego, otwartego na świat i

siebie, będzie przebiegała w ścisłej współpracy ze wszystkimi organizacjami społecznymi i politycznymi, zarówno polskimi, jak też litewskimi, które wyrażają chęć do wspólnych działań.

Wstrzymując się od poparcia aspiracji niepodległościowych narodu litewskiego w 1990 roku, pierwszy egzamin dojrzałości obywatelskiej litewscy Polacy zdali na niedostatecznie. Trzy głosy Polaków, deputowanych do Rady Najwyższej (Sejmu Restytucyjnego), oddane wtedy za Aktem Niepodległościowym Litwy, nie usprawiedliwiają absencji pozostałych. Nie należy dziś szukać przyczyn i powodów, dla których Polacy na przełomie 80/90 lat zachowali się tak, a nie inaczej. Z kolei działacze „Sajūdisu”, na fali zrywu niepodległościowego, nie zawsze zauważali problemy mniejszości narodowych, a niektóre artykuły w prasie litewskiej, ubliżające godności Polaków litewskich, nie sprzyjały tendencjom integracyjnym.

O słuszności decyzji, podejmowanych sprzed 10 laty, zdecydowali historycy. Dziś słowa Wieszcza Adama Mickiewicza „Litwo, Ojczyzno moja” dla litewskiej wspólnoty polskiej nabierają nowego znaczenia. Dziś Polacy demonstrują nie tylko litewskiemu społeczeństwu, ale też całemu światu, wolę integracji ze społeczeństwem kraju zamieszkania, jak również popierają dążenia społeczeństwa litewskiego do integracji ze wspólnotą narodów demokratycznych Europy i świata. Historię podziałów i wzajemnej niechęci, której od-

zwierciedleniem może być historia tzw. autonomistów sołeczniczych, spisano dla historiografii i księga ta została zamknięta. Księgę podziałów zamknięto spokojnie z rozumą i zastanowieniem.

Teraz Polonia litewska rozpoczyna nowe dzieło, którego pierwszy akapit już został zapisany przez sygnatariuszy Deklaracji Komitetu Polaków na Litwie na rzecz poparcia Litwy w jej staraniach o członkostwo w NATO. Zarówno ci, którzy sprzed 10 laty aktywnie działali na rzecz podziałów wspólnot polskiej i litewskiej, lub ci, którzy niespełna rok temu krytykowali charakter i działalność Sojuszu, jak też ci, którzy od wielu lat propagują idee integracyjne, dziś przezwyciężyli wewnętrzne podziały i złożyli podpisy pod wspólną deklaracją. Dali przykład działań konstruktywnych.

Polski podkomitet chce kontynuować pracę na rzecz integracji Polaków ze społeczeństwem litewskim. Chce wypełnić wszelkie deklaracje czynem, którego najważniejszym celem jest godne reprezentowanie Polaków w społeczeństwie litewskim. Dotychczas o Polakach przypominało często w związku z toczącymi się procesami tzw. autonomistów sołeczniczych lub osób narodowości polskiej, które popadały w konflikt z prawem, albo gdy reprezentujący wspólnotę polską liderzy organizacji politycznych i społecznych występowali z ostrą krytyką działań władz, dyskryminujących mniejszość polską na Litwie. Krytyka

ta, niestety, często nie była poparta argumentami i propozycjami działań alternatywnych. Przez co, często ją słyszano za granicą, w Warszawie, i prawie nigdy, w Wilnie na al. Giedymina w Sejmie i w Radzie Ministrów.

Polski podkomitet będzie dążył do zmiany sytuacji, co wcale nie oznacza, że nie będzie występował przeciwko działaniom godzącym w interesy społeczności polskiej na Litwie, ale będzie to krytyka konstruktywna, oparta na wynikach konfrontacji racji stron zainteresowanych w rozwiązywaniu poszczególnych problemów. Krytyka, mająca na celu dobro mniejszości polskiej na Litwie, sprostowana w aspekcie interesów całego społeczeństwa litewskiego. Żeby to osiągnąć, być może, trzeba będzie zrewidować poglądy i interesy zarówno wspólnoty polskiej, jak też litewskiej. Nie wykluczone, że obie strony będą musiały dokonać również wyrzeczeń pewnych interesów i absolutnie wyrzec się nacjonalizmów, często graniczących z szowinizmem. Nie należy trzymać się kurczowo poszczególnych spraw, które osobno, być może, są ważnym tematem, jednak tracą swe znaczenie w aspekcie całości spraw i dobra ogółu, a często nawet stanowią przeszkodę w prowadzeniu dialogu oraz wzajemnym zrozumieniu.

Niewykluczone, że podkomitet doczeka się pod swoim adresem ze strony niektórych polskich organizacji zarzutów o rozbijaniu polskiej społeczności. Należy jednak zaznaczyć, że łamanie przestarzałych stereoty-

pów, bo właśnie podkomitet ma na celu takie działanie, nie służy bynajmniej podziałom w jakimkolwiek społeczeństwie. Podkomitet będzie się starał nawiązać współpracę z polskimi i litewskimi organizacjami społecznymi. Nie zamierza też odrzucać chęci współpracy z ich strony i będzie się wspomagał w ich działalności. Problemy polskiego szkolnictwa na Litwie, zwrotu ziemi i inne, podkomitetowi nie są obce, jednak problemy te będziemy starali się rozwiązać wspólnie zarówno z polskimi organizacjami, jak też litewskimi oraz władzami kraju poprzez konstruktywną dyskusję oraz działania. Rozstrzygnięcie tych problemów, leży bowiem nie tylko w interesie wspólnoty polskiej, ale też społeczeństwa litewskiego.

Aleksander Popławski
przewodniczący podkomitetu
ds. mniejszości polskiej
Nowego Związku
(socjalliberalowie)

Ustawa o służbach specjalnych

Wczoraj Sejm przyjął ustawę o Służbie Badań Specjalnych, zwiększającą samodzielność tej walczącej z korupcją służby. Za ustawą przegłosowało 67 parlamentarzystów, przeciw - 1 i 15 powstrzymało się.

Zgodnie z oceną Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, które zainicjowało projekt, ustawa ma sprzyjać stworzeniu lepszych warunków tej służbie i znacznie ograniczyć możliwości wywierania wpływu na te badania ze strony władz.

Niemniej, zdaniem niektórych parlamentarzystów, ta ustawa ma jeszcze sporo niedociągnięć i trzeba będzie do niej powrócić.

Zgodnie z założeniem ustawy, Służba Badań Specjalnych jest odpowiedzialna wobec prezydenta i Sejmu. Dyrektora tej służby za aprobatą Sejmu będzie mianował i odwoływał prezydent. Obecnie Służba Badań Specjalnych podlega ministrowi spraw wewnętrznych, który wyznacza jej

szefa. Ustawa podaje też nowe określenie pojęcia korupcji w litewskim słownictwie prawniczym, Służba Badań Specjalnych otrzymuje prawo utrzymywania kontaktów z instytucjami państw obcych. Ustawa określa zasady pracy służby, tryb przyjmowania i zwalniania pracowników, odpowiedzialność, warunki zastosowania przemocy, gwarancje socjalne pracowników i in.

(BNS)

Uchodźcy będą mogli zamieszkać na Litwie

Przybyli na Litwie obcokrajowcy, którym nie udzielono statusu uchodźcy i którzy z różnych przyczyn - wojny, niestabilności politycznej itp. nie mogą zostać deportowani do swego państwa, będą mogli pozostać na Litwie.

Osoby, które otrzymają status humanitarny, na Litwie będą mogły przebywać do pięciu lat, a jeśli w ciągu tego okresu nie zmienią miejsca zamieszkania - otrzymają prawo do pobytu stałego.

Taką decyzję jutro zamierza podjąć rząd. W krajach Unii Europejskiej dla osób tej kategorii przysługuje ochrona państwa przyjmującego i ich integracja ze społecznością kraju ma przebieg analogicznie z integracją wychodźców.

Ministerstwo Opieki Społecznej i Pracy przewiduje, że w tym roku na integrację osób o statusie humanitarnym potrzeba 50-100 tys. Lt. Te środki zostały przewidziane w budżecie ministerstwa.

(ELTA)

Firma "Joana" PKS Warszawa

J ANA

LINIA REGULARNA

WILNO - WARSZAWA - 21:30
WARSZAWA - WILNO - 19:30

codziennie

tel. 48-16-04

Twój wybór - pewny partner podróży

Kronika kryminalna

Departament Policji MSW RL informuje: 1 maja br. w kraju zanotowano 215 przestępstw, w tym: 14 obrażeń ciała, 33 chuligańskie ekscesy, 8 rabunków, 160 kradzieży. Skradziono 18 samochodów, znaleziono - 11.

Zanotowano 17 wypadków drogowych i 8 pożarów. Znaleziono zwłoki 6 osób. Zatrzymano 21 podejrzanych o popełnienie przestępstw.

Chemiczna reakcja

1 maja, o godz. 12.48, w piwnicy domu nr 19 przy ul. Darbininkų w Wilnie nastąpił wybuch, w wyniku którego zniszczone zostały schody na parterze i ściana, oddzielająca piwnicę od klatki schodowej. Do nieszczęścia doszło z powodu chemicznej reakcji, w piwnicy bowiem znajdował się karbid. Prowadzono tam właśnie prace związane z ciepłą trasą. Karbid "zare-

agował" na skutek zetknięcia się z wodą. Ucierpiał przewodniczący stowarzyszenia domowego Levas Komarovas (ur. 1963 r.), którego z obrażeniami głowy umieszczono w szpitalu Pogotowia Ratunkowego.

Rabunki

1 maja, o godz. 3.40, do Głównego Komisariatu Policji w Kownie zgłosił się V. (ur. 1967 r.) i zawiadomił, że 30 kwietnia, o godz. 23.45 pobili go 4 osobnicy i zrabowali samochód BMW 528, należący do ZSA "Lizingas". Straty - 210.000 litów.

***

1 maja do wileńskiego komisariatu policji nr 7 zgłosiła się J. P. i zawiadomiła, że 29 kwietnia, około godz. 23 do jej mieszkania przy ul. Maciulevičiaus, przez okno, wdarli się młodzi ludzie. Napastnicy pobili syna gospodyni J. V. i zrabowali 7.500 USD oraz wyroby jubiler-

skie. Straty - 32.700 litów. Poszkodowany z obrażeniami głowy został umieszczony w szpitalu.

***

1 maja, o godz. 23.50, do policji wileńskiej zgłosił się Raimondas M. (ur. 1979 r.) i zawiadomił, że o godz. 19.30 trzej osobnicy (jeden z nich o imieniu Žilvinas) zawieźli go samochodem mercedes benz do lasu w Nowej Wilejce, pobili i żądali, aby zwrócił 5.000 litów. Napastnicy grozili młodemu człowiekowi, że go zabiją.

Przygotowała Irena Litwin

Kurs walut

Dane na 2 maja 2000 r.
Banki komercyjne

Gotówka	Skup	Sprzedż
Snoras		
1 dolar amer. (USD)	3,99	4,01
1 marka niemiecka (DEM)	1,84	1,89
1 funt brytyjski (GBP)	6,12	6,29
1 złoty polski (PLN)	0,87	0,93
1 rubel rosyjski (RUR)	0,10	0,17

Hansabankas		
1 dolar amer. (USD)	3,98	4,01
1 marka niemiecka (DEM)	1,84	1,89
1 funt brytyjski (GBP)	6,10	6,29
1 złoty polski (PLN)	-	-
1 rubel rosyjski (RUR)	-	-

Vilniaus bankas		
1 dolar amer. (USD)	3,99	4,01
1 marka niemiecka (DEM)	1,84	1,89
1 funt brytyjski (GBP)	6,13	6,32
1 złoty polski (PLN)	0,87	0,92
1 rubel rosyjski (RUR)	-	-

LTB		
1 dolar amer. (USD)	3,98	4,01
1 marka niemiecka (DEM)	1,83	1,89
1 funt brytyjski (GBP)	6,15	6,28
1 złoty polski (PLN)	0,88	0,92
1 rubel rosyjski (RUR)	-	-

Oszczędności

Oprocentowanie roczne depozytów dla ludności

	3-mies.	6-mies.	12-mies.
SNORAS			
Od 1000 LTL	9,11%	8,76%	10,11%
Od 200 USD	5,77%	5,84%	6,77%
Od 500 DEM	4,19%	4,75%	5,48%
Od 500 EUR	4,19%	4,75%	5,48%

HANSABANKAS			
Od 500 LTL	6,25%	8,15%	9,15%
Od 250 USD	4,55%	5,35%	5,90%
Od 500 DEM	2,65%	2,80%	3%
Od 500 EUR	2,65%	2,80%	3%

VILNIAUS BANKAS			
Od 500 LTL	8%	8,5%	9,5%
Od 500 USD	4,7%	5,2%	5,5%
Od 1000 DEM	2,85%	2,9%	3,00%
Od 1000 EUR	2,85%	2,9%	3,00%

LTB			
Od 250 LTL	8,5%	9%	9,5%
Od 100 USD	3,5%	4,5%	5%
Od 150 DEM	2%	3%	3%
Od 150 EUR	2%	3%	3%

PIERWSZA POLSKA
UNIA KREDYTOWA

3 mies.	6 mies.	9 mies.	12 mies.
10%	10,5%	10,75%	11%

Depozyty - sumy ponad 12 000 Lt lub na termin ponad 12 mies. - oprocentowanie umowne (do 12%)

Kredyty - 15%
Kredyty - "chwilówki"

Do 10 dni - 1,5%
Do 20 dni - 2,5%
Do 30 dni - 3,0%

A.B.

Jeżeli Unia nie pomoże, to z mostem energetycznym na Zachód może być ...

Wspólny apel rządów Polski i Litwy do UE w sprawie dołączenia do spółki może uratować ideę mostu energetycznego na Zachód

Fot. ELTA

Z Warszawy powróciła delegacja energetyków litewskich, która wspólnie z kolegami z Polski przygotowała raport rządów obu krajów w sprawie tzw. mostu energetycznego na Zachód.

Kolejny ruch należy do rządów obu krajów, które powinny podjąć decyzje w sprawie dalszego losu projektu, czyli zwrócenia się do UE o 50-procentowe sfinansowanie projektu. W przeciwnym razie pomysł budowy linii przesyłowej na Zachód - upadnie.

Nikt nie pomoże, oprócz UE

Wiadomość pierwsza, zła, jest rodzaju "Jeżeli morze nie pomoże, to już nikt nie pomoże".

Wiadomość druga, też niezbyt dobra - Polska gotowa jest wejść do projektu dopiero za cztery lata.

Wiadomość trzecia jest rodzaju starych, ale udokładnionych.

Zacznijmy od końca, czyli od wiadomości trzeciej.

Dotychczas Litwie najbardziej zależało na budowie mostu energetycznego na Zachód, który połączyłby ją z Polską, a znaczy z Europą, dokąd by sprzedawała swoją tanią energię elektryczną, z którą nie ma co robić (Białoruś chce kupować, ale nie ma pieniędzy).

Konkurencja dla "Wedla"

Kaliningradzka firma cukiernicza "Konditer" przy pomocy polskiej technologii unowocześniła swoją produkcję i myśli już o ekspansji... na rynek polski.

Rosyjskie (a właściwie wtedy radzieckie) słodczyce w latach osiemdziesiątych święciły w Polsce triumfy. Rosyjskie czekoladki konkurowały wtedy z NRD-owskimi ersatzami czekoladopodobnymi. Obecnie, na półkach wiadomo, kolorowy i smakowy zawrót głowy. I są to prawie w całości wyroby polskich firm cukierniczych, na czele z Wedlem. W Rosji zaś cukiernictwo, wraz z innymi gałęziami produkcji, mocno podupadło. Nagle się okazało, że wyroby zagraniczne są smaczniejsze, tańsze i... o wiele ładniej zapakowane. Ale chyba sytuacja ta się już kończy. W Kaliningradzie istnieje ciągle jeszcze państwowa fabryka cukiernicza, produkująca wyroby nie gorsze od polskich. Bo też i surowce, używane do wyrobu czekolad,

Polska - krajem tranzytowym

Do interesu była namawiana Polska, która, jak się okazało, gotowa jest kupować zaledwie znikomą część litewskiej nadwyżki i dlatego nie jest to dla niej "sprawa życia i śmierci". Jako kraj tranzytowy, czyli pomocny w reeksporcie - owszem.

Litwa teraz zmieniła taktykę i już nie mówi o swoim eksporcie, a o przyłączeniu grupy krajów bałtyckich (Litwa, Łotwa i Estonia) do wspólnego systemu energetycznego Europy. Czyli sprawą tą może być zainteresowana również Unia.

Jonas Kazlauskas, kierownik grupy roboczej projektu z litewskiej strony, na konferencji prasowej tłumaczył, że "... połączenie systemów energetycznych pierścienia bałtyckiego z europejskim jest krokiem politycznym, tworzącym wspólny, europejski rynek elektryczny".

Problem rangi europejskiej

Wysokie koszty budowy mostu - 380-410 mln euro - spowodowały, że projekt ten siłą rzeczy wywindował się do rangi europejskiej. Czyli, jak powiedział Jonas Kazlauskas, "... gdy Unia Europejska nie pomoże, wówczas ten projekt nigdy nie zostanie urzeczywistniony".

Inaczej mówiąc, projekt pod względem komercyjnym będzie opłacalny wtedy, gdy

do niego dołoży się UE. Wówczas jest nadzieja (choć nie ma jeszcze żadnych kontraktów w sprawie sprzedaży energii), że pozostała część inwestycji podzielona na Litwę (40%) i Polskę (60%), zwróci się mniej więcej po 12 latach.

Most - w ciągu 4 lat

Przypominamy, że do urzeczywistnienia projektu należy zbudować zdwojoną elektryczną linię przesyłową o napięciu 400 kilowolt od elektrowni szczytowo-pompowej w Krūonisie do Ełku, gdzie nastąpiłoby rozgałęzienie mostu na Białystok i Olsztyn. Długość linii na Litwie - 101 km, w Polsce - 389 km. Poza tym, na Litwie należy wybudować konwerter o mocy 600 MW, Polska powinna zwiększyć przepustowość linii przesyłowej z Niemcami.

Energetyczny most jest do urzeczywistnienia w ciągu 4 lat. Roczna "moc produkcyjna" - 3,6 mld kWh.

Jeżeli będą pieniądze z Unii, to Litwa jest gotowa rozpocząć prace (dopóki działa elektrownia atomowa) choćby od zaraz.

W tym miejscu należy przypomnieć wiadomość drugą, niezbyt dobrą - Polska jest gotowa wejść do projektu dopiero za cztery lata. Podobno będą kłopoty z wykupieniem ziemi od właścicieli i trudności z przerzuceniem mostu przez tereny rezerwatów przyrody, jak też problemy z "zielonymi".

Aleksander Borowik

Zarobić na słodczych w Rosji

dek, czy ciasteczek, pochodzą głównie z Polski.

- Do roku 1990 produkowaliśmy przede wszystkim na zamówienia odbiorców z całej "Pribałtyki", mówi Ludmiła Konowałowa, dyrektor firmy od lat już kilkunastu. Nagle jednak okazało się, że Litwini, Łotysze czy Estończycy odwrócili się od handlu z nami. Wtedy pani dyrektor zaczęła szukać kontaktów w Polsce. Głównie chodziło jej o pomoc przy wymianie niektórych bardzo już wysłużonych maszyn.

- Mieliliśmy pieniądze, ale cóż z tego. Nie wiedzieliśmy jak też się obracać w międzynarodowym światku biznesu. Pomogło przypadkowe spotkanie na jakiejś imprezie targowej w Białymstoku. Dogadaliśmy się, że handlowa firma "Passat Trade" z Wejherowa będzie naszym przedstawicielem na rynku polskim. I tak zawarty został pierwszy kontrakt na sprowadzenie maszyny wartości 27 tysięcy dolarów.

Obecnie roczny obrót pomiędzy "Passat Trade" a firmą z Kaliningradu wynosi około 150 tysięcy dolarów. Są to głównie surowce do wyrobu czekoladek i innych słodkości. Ludmiła Konowałowa ma zaś teraz inne marzenie. Chciałaby swoje wyroby eksportować do Polski.

- Pod względem jakości nie ustępujemy polskim wyrobom. Dotychczas nasze produkty odznaczały się tandetnymi opakowaniami. Już jednak zaczęliśmy wszystko pakować w specjalnie dla nas drukowane, głównie na Litwie, pudełka. Myślę więc, że już niebawem otworzymy w Polsce jakieś stoisko patronackie. Na początek chcielibyśmy dogadać się z jakimś dużym sklepem w którymś z miast przygranicznych: w Braniewie lub Bartoszycach. Potem możemy myśleć o dalszej ekspansji.

Czy więc już niebawem w nadgranicznych miastach Polacy będą kupowali czekoladki made in Russia?

Krzysztof Szczepanik

Amazonki zwalczające nowotwór

Im wcześniej schorzenie jest wykryte, tym łatwiej je pokonać

Rak piersi jest najstraszniejszą chorobą kobiecą, zapada na nią corocznie na świecie około 600 tys. kobiet. Jak świadczą wyniki badań, jeśli kobieta zapada na nowotwór, najczęściej jest to właśnie nowotwór piersi. Ponieważ przyczyny, które wywołują tę chorobę nie są na razie znane, jest ona nieuleczalna. Jednak, dzięki nowoczesnym medykamentom, można przedłużyć życie chorych, cierpiących na raka piersi.

Niedawno powstało stowarzyszenie, zrzeszające kobiety, cierpiące na nowotwór piersi.

Stowarzyszenie składa się z klubów i kół, działających w największych miastach kraju. Na przykład, w Wilnie od kilku lat działa klub "Viktoria". Cierpiące na nowotwór piersi kobiety zbierają się tu każdy poniedziałek o godz. 16. Znajdują w klubie wsparcie i pomoc.

Logiem nowo powstałej organizacji jest klepsydra - sypiący się piasek ma symbolizować upływ czasu.

Wczesne wykrycie - szansą na życie

Jak powiedziała "Kurierowi" Laima Bartkevičienė, prezydent stowarzyszenia, obecnie na Litwie jest 1500 kobiet cierpiących na tę chorobę.

- Podstawowym celem stowarzyszenia jest jednoczenie kobiet cierpiących na nowotwór piersi. Będziemy też dążyć, abyśmy mogły się leczyć zgodnie z najnowszymi metodami i korzystać z najnowszych leków. Naszym celem będzie też propagowanie wśród kobiet regularnego badania piersi - powiedziała Bartkevičienė.

Zdaniem naszej rozmówczyni, poważnym problemem, zmniejszającym szansę na zwyciężenie raka, jest późne wykrycie tej choroby w organizmie kobiety. Przecież im wcześniej zostaje wykryty nowotwór, tym większe są szanse na życie. Kobiety muszą to zrozumieć i nie ignorować tej choroby.

Na Litwie dostępne są badania za pomocą mammografu (urządzenie do prześwietlenia piersi), jednak jak mówi Bartkevičienė, kobiety rzadko decydują się na profilaktyczne badania.

Nasze zdrowie jest w naszych rękach

Onkolodzy ciągle apelują, że nowotwory złośliwe nie zjawiają się tak sobie, na zdrowym miejscu. Przed ich pojawieniem się w organizmie zachodzą przednowotworowe zmiany, które są łatwo uleczalne. Wielu ludzi uratowałoby swoje życie, gdyby w czas odbyło badania medyczne.

Jednak ludzie, niestety, często żyją zgodnie z aksjomatem - "Mnie to na pewno nie spotka, więc po co będę zawracał (-ła) sobie głowę, biegając po lekarzach".

- Na nowotwór piersi może zapaść każda kobieta. Owszem, istnieje aspekt genetyczny - np. jeśli w rodzinie na tę chorobę cierpiała mama lub siostra, to ryzyko zachorowania jest większe. Jednak, nawet wtedy nie oznacza to, że kobieta jest na nią skazana. Wśród wykrytych nowotworów takie przypadki stanowią 30% - powiedział "KW" Saulius Bružas, główny lekarz oddziału schorzeń piersi Litewskiego Centrum Onkologii.

Medyk potwierdził założenie, że wcześniej wykryte nowotwory piersi (1-2 stadium) można skutecznie leczyć, przedłużając tym życie pacjentce na okres od 5 do 20 lat.

Najbardziej pewną metodą wczesnej diagnostyki tego schorzenia jest samobadanie, gdy kobieta przynajmniej raz na miesiąc samodzielnie sprawdza piersi.

- Samobadanie nic nie kosztuje i zabiera mało czasu. Jest to najskuteczniejszy sposób przeciwko rakowi, jaki do tej pory wymyślono. Wystarczy stanąć przed lustrem i obejrzeć piersi. Do wczesnych objawów nowotworu należą stwardnienia, tzw. guzki, wgłębienia, uczucie ciągnięcia skóry lub sutka. Najczęściej kobiety zwracają się do medyków po wykryciu stwardnień - mówi onkolog.

W czasie samobadania kobie-

ta może wykryć "guzki", których wymiary wynoszą około 1 cm. Mniejsze stwardnienia można wykryć wyłącznie za pomocą mammografu. Aparat pozwala wykryć raka piersi w najwcześniejszej fazie, gdy guzek ma zaledwie 3 mm średnicy.

Chociaż najczęściej choroba atakuje kobiety po 40, jednak już po 20. należy regularnie kontrolować piersi stosując samobadanie, natomiast po 40. przynajmniej raz na rok przechodzić badania z użyciem mammografu.

Na krajowej liście leków kompensowanych znajduje się kilka preparatów pomocnych w zwalczaniu takich nowotworów. Lekarze chemioterapeuci uważają, że najskuteczniejsze spośród nowych leków są taksany. Jeden z takich leków - "Taxotere" jest już dostępny na Litwie.

Jednak nawet najnowocześniejsze leki nie zdołają pomóc, jeśli nowotwór zostanie wykryty w mocno zaawansowanym stadium, a więc nasze zdrowie jest w naszych rękach.

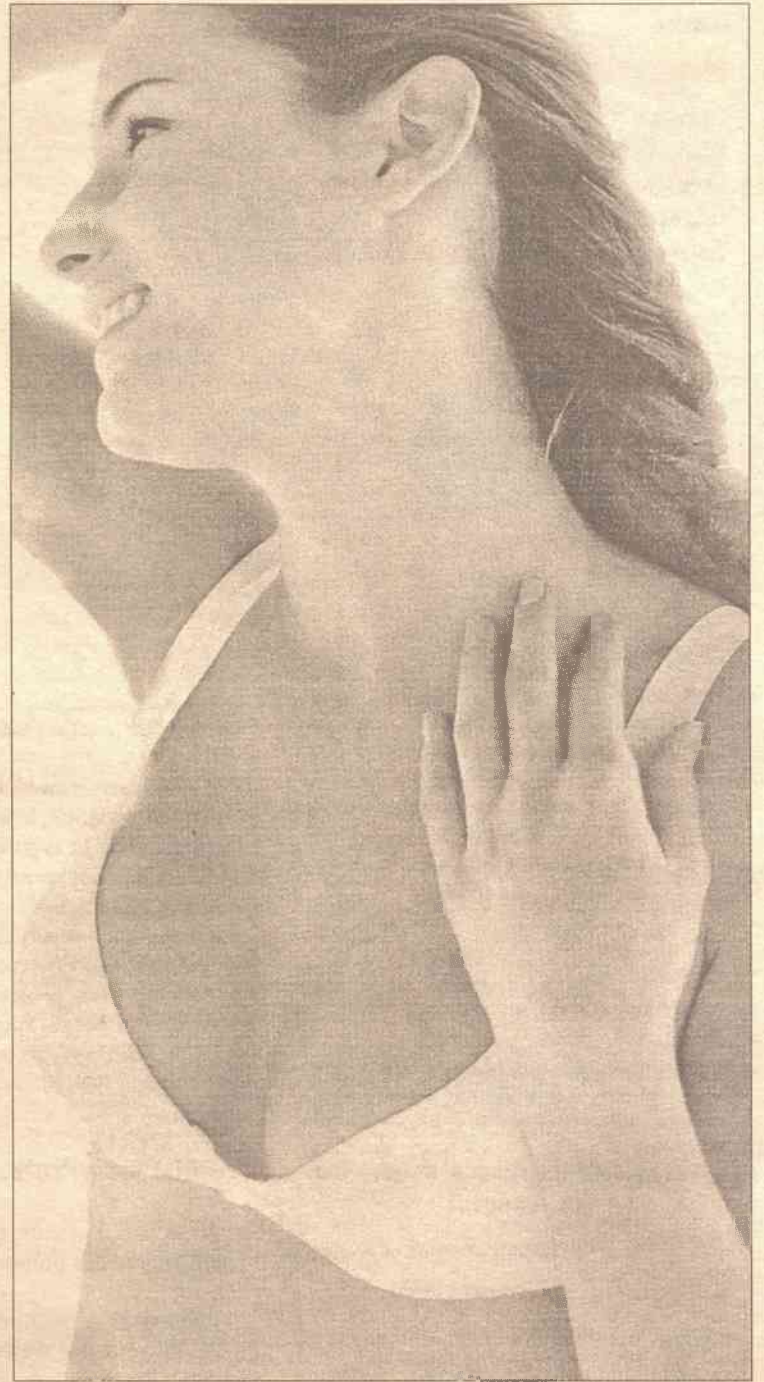
- Z rakiem można wygrać walkę. Im wcześniej schorzenie zostanie wykryte, tym łatwiej je pokonać. Można zachować pierś wycinając tylko guz. Takie zabiegi wykonuje się na całym świecie u 40-60% chorych - zaznaczył Saulius Bružas.

"Czujemy się potrzebne"

Na prezentacji stowarzyszenia byli również obecni goście z Polski, z miasta Białą Podlaska. Klub "Amazonki" zrzesza panie, cierpiące na nowotwór piersi.

"Przybyliśmy do Wilna i zrozumieliśmy, że wspólna walka ze śmiertelną chorobą jednoczy kobiety różnych narodowości" - powiedziała "KW" Anna Sowa, przewodnicząca klubu. Na pytanie o nazwę klubu, Kazimiera Haruk, jedna z "Amazonek" odpowiedziała: "Amazonki według mitologii były dzielnymi, wysportowanymi wojowniczkami. My właśnie takie jesteśmy - walczymy z chorobą, lękiem, bólem".

W zakres działalności klubu

Z rakiem można wygrać walkę. Im wcześniej schorzenie jest wykryte, tym łatwiej je pokonać
Fot. archiwum

wchodzi nie tylko propagowanie samokontroli wśród kobiet, przeszkalanie pań w szkołach i zakładach pracy, lecz także praca z chorymi koleżankami.

"Amazonki" są przeszkolone w udzielaniu psychologicznego wsparcia towarzyszkom niedoli. "Czujemy się potrzebne. Żałujemy

tylko, że działamy tak krótko - 2 lata, tyle czasu nam uciekło" - wzdycha pani Kazimiera.

Na Litwie panie spotkają się z pacjentkami Centrum Onkologii. Razem z Amazonkami przybyli też onkolodzy, którzy podzielią się wiedzą z litewskimi kolegami.

Sabina Kozłowska

Krewni pacjentów powinni być obecni na sali reanimacyjnej

Jako widzowie czy świadkowie?

Według raportu opublikowanego przez magazyn "American Journal of Nursing", obecność członków rodziny pacjenta oddziału intensywnej terapii w czasie zabiegów reanimacyjnych pomaga im zmniejszyć psychiczne obciążenia.

W badaniach wzięły udział głównie pielęgniarki pracujące w Parkland Health & Hospital System w Dallas. Według nich, jeżeli pacjent umiera, jego krewni lepiej się czują dzięki temu, że mogli być blisko niego i widzieli na własne oczy próby ratowania mu życia.

Asysta członków rodziny w podobnych sytuacjach jest nową koncepcją. Dotychczas uważano bowiem, że podobne doświadczenie może okazać się dla nich traumatyczne. Brano również pod

Fot. archiwum

uwagę ewentualne utrudnienia w pracy zespołu lekarskiego.

Rozmowy z pracownikami oddziałów intensywnej terapii wykazały, że za obecnością członków

rodziny pacjenta w czasie reanimacji opowiada się 96 proc. pielęgniarek i 79 proc. lekarzy, ale tylko 19 proc. pacjentów.

(PAP)

Nalagowi palacze rzadziej wstępują w związki małżeńskie

Papieros zagraża życiu!

Nalagowi palacze są ponad czterokrotnie bardziej narażeni na samobójstwo, niż osoby niepalące - taki jest wynik badań opublikowanych w „American Journal of Public Health”.

Ryzyko samobójstwa zwiększa się wraz z ilością wypalanych papierosów i u osób palących co najmniej 15 papierosów dziennie jest ono 4,5 raza większe - informują autorzy publikacji z Wydziału Zdrowia Publicznego Uniwersytetu Harvarda. Ryzyko to jest 1,4

raza większe u byłych palaczy a 2,6 raza większe u osób palących sporadycznie. Naukowcy obliczyli, że po dziesięciu paczkach papierosów wypalonych w ciągu roku ryzyko samobójstwa wzrasta o 20 procent. Ponadto, nalagowi palacze rzadziej wstępują w związki małżeńskie, wykonują mniej ćwiczeń fizycznych i piją więcej alkoholu niż osoby niepalące. Autorzy artykułu prowadzili przez osiem lat badania nad zachowaniami ponad 50 tysięcy osób.

Bezplatnie dobieramy soczewki kontaktowe. Uczniom i studentom zniżka.

Soczewki - zniżka do 40%
Dobieramy okulary. Kontaktowe soczewki znanych firm światowych i środki ich konserwacji.

Udzielamy konsultacji w sprawie operacji oczu. Konsultacja lekarza-okulisty, wszechstronne badanie oka.

ZSA "Figaro", Vilnius, Antakalnio 59, gab.154, tel. (8-22) 34 61 37

Studio "Kapriz" organizuje kursy:

- kosmetyczki
- fryzjera
- wizażysty
- manicurzystki
- praktyka w salonie

Vilnius, Gailių 4, tel. 22 45 03

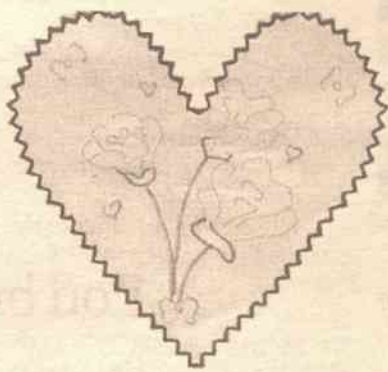

P O C O P O T E K

Do redakcji "Pocopotka" na wiosennych skrzydełkach przyleciał piękny list od Eli Awgust z Wilna. Napisała do nas po raz pierwszy i bardzo nas ucieszyło, iż list okazał się bardzo miły i pełen niespodzianek nie tylko dla nas, ale i dla Was.

Kochany "Kurierze", życzę Ci wszystkiego najlepszego, a zwłaszcza dużo ciekawych pomysłów!

Takie oto pozdrowienia otrzymała redakcja, a to serduszko było specjalnie dla mnie. Kochana Elu, dziękuję Ci serdecznie za tak piękne pozdrowienie i zapraszam do wspólnej zabawy w każdą następną środę!

Oficjalnie witamy się ze swymi znajomymi mówiąc: dzień dobry, kłaniam się, moje uszanowanie, witam! Te dobrze znane wszystkim słowa stają się z czasem nudne i swego kolegę chciałoby się powitać jakoś inaczej. I wtedy można powiedzieć tak:

cześć!
 ńdobry
 padam do nóżek
 czołem (chłopaki - idziemy do paki)
 piątka
 dzieńdoberek
 pieczęteczka
 graba! (grabulka)
 rąsia
 gutenberg!
 serwus (jestem nerwus)
 hej! (wam)
 serwusik
 moje pięć!
 sługa uniżony
 moje uszami ruszanie
 szacuneczek
 moje uszy na ścianie
 szanowanie (szanowanko)
 witom wos!

A ja dziś Was

witam -

Szacuneczek, Kochani!!!

Wasza Puculka

Fot. Jerzy Karpowicz

Chciałabym przedstawić Wam, moi najlepsi przyjaciele, zespół kółka krajoznawczego szkoły średniej w Wilnie im. Szymona Konarskiego. Jego kierowniczką i wicedyrektorką tej szkoły pani Krystyna Kratkowska postanowiła umożliwić swoim wychowankom z klas 5 a i b, zapoznanie się z redakcją "Kuriera Wileńskiego" i jego zespołem redakcyjnym.

Kiedy opowiedziałam moim gościom, jak powstaje artykuł, bardzo się przzerwodził las rąk tych, którzy chcieliby zostać dziennikarzami. Oczywiście, nie jest to ciężka praca fizyczna, nikt tu kamieni nie nosi. Mózg dziennikarza pracuje jednak na okrągło i w dzień, i w nocy, bo mądre myśli przychodzą czasami we śnie, a więc wtedy wstaje i zaczyna pisać. Ela (większa) chciałaby jednak pracować w jakimś dzienniku i pisać "o gwiazdach". To bardzo ciekawe! Kochana, jeżeli wiesz o tym coś interesującego i niezwykłego, to proszę, napisz do nas już dzisiaj. Być może, już przyszedł Twój czas na rozpoczęcie kariery zawodowej dziennikarki! Władka nie wystraszyła moja opowieść o długim i nudnym nieraz etapie powstawania artykułu czy wywiadu i powiedział, że chciałby pisać o sporcie. Ela (mniejsza) jest człowiekiem bardzo poważnym i ciekawi ją tylko polityka, której ja, powiem wam w sekrecie, nie cierpię.

Nie byłam zachwycona tym, że tylko dwaj uczniowie wiedzieli o "Pocopotku" i czytali go. Po naszym spotkaniu i rozmowie obiecali mi "solemnie", że napiszą do mnie. Trzymam Was za słowo i czekam!

Zagadka

Zegar wskazuje godzinę 12. Którą godzinę będzie wskazywał po dwóch dobach? Doba ma 24 godziny.

Rozwiązanie krzyżówki z ubiegłego numeru: zcszyl

Oto krzyżówka i zagadka dla Was, które także przysłała Ela:

1. Najwierniejszy przyjaciel człowieka.
2. Rodzaj sowy.
3. Sypimy go do herbaty.
4. Dom pszczoły.
5. Teren, na którym rośnie trawa lub kwiaty.
6. Lubi rybę.
7. Maluje obrazy lub portrety.

Rozwiązanie w oznaczonej kolumnie.

KONKURS

KONKURS

Pytanie:
 Kto mieszka w krainie McDonald's?

Odpowiedź:
 _____

*****

Imię _____

Nazwisko _____

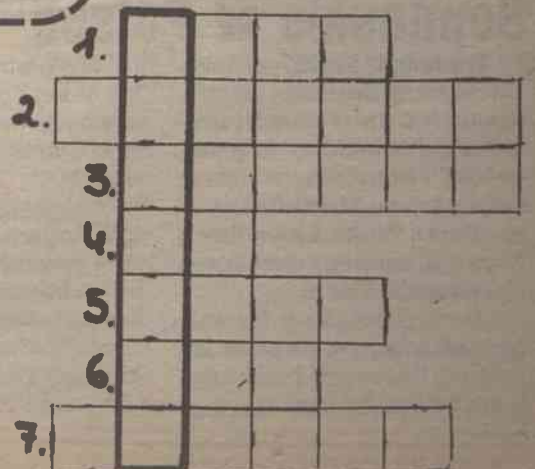
Wiek _____

Adres _____

Tel. _____

Tak, przy restauracji McDonald's działają 2 kluby: 1 - klub kłowna Ronalda, 2 - klub młodych kolekcjonerów. Niestety, na to pytanie prawidłowo odpowiedziały tylko dwie osoby: Daniel Stankiewicz i Konrad Pacyna z Wilna. Trzecią nagrodę przyznaję Elwirze Awgust za to, że przysłała dwa kupony - odpowiedź na poprzednie pytanie była prawidłowa i błędna na ostatnie. Cieszy mnie jednak, że próbujecie szczęścia. Innym razem uda się na pewno! Gratuluję wygranej!!!

Aby ułatwić podanie prawidłowej odpowiedzi na pytanie w dzisiejszym kuponie, podpowiadam Wam, kto mieszka w tej krainie: dlanor, ralgrubmah (jeizdołz wóregrubmah), aknyzsatp, kinśamyrg. Umieście tylko odczytać. Życzę powodzenia!

Biblioteka Gdańska Polskiej Akademii Nauk im. Mariana Pelczara, spokrewnionego z Wilnem

Ślepy starzec ofiarował

Przechodząc nieraz ulicą Polocką koło byłego szpitala wspominam opowiadania mojej chrestnej matki o słynnym lekarzu i profesorze Kazimierzu Pelczarze. Na pewno wielu z nas słyszało o tym znakomitym uczonym, który przeprowadzał intensywne badania w walce z tak straszną chorobą, jaką jest rak.

Kazimierz Pelczar lubił bardzo Wilno i oddał swoje najpiękniejsze lata dla tych, którzy tu mieszkali.

Dowiedziała się z "Kuriera"

Będąc w Gdańsku byłem bardzo mile zaskoczony, kiedy dowiedziałem się, że biblioteka, do której nieraz uczęszczałem, nosi imię Mariana Pelczara.

Jak wynika ze słów córki Mariana Pelczara Pani Marii, obecnej dyrektorki tej biblioteki - Marian i Kazimierz Pelczarowie są krewni. Pani dyrektor wiele przeczytała o naszym Kazimierzu Pelczarze z gazet "Kuriera Wileńskiego", którego wszystkie egzemplarze są pieczołowicie przechowywane w tej bibliotece.

Biblioteka im. Mariana Pelczara skupiła w sobie kilkunastoletni dorobek gdańskiego kupiectwa i gdańskich uczonych, przede wszystkim z tego okresu, gdy portowy nadmorski gród, jako wiemy Rzeczypospolitej nadmorski jej bastion, rozległym handlem bogacił swych mieszczan i umożliwiał im nie tylko wygodne, dostatnie życie, lecz i nabywanie cennych dzieł, rękopisów, sztychów i obrazów, oraz poświęcenie się ciekawym i pasjonującym studiom.

Początek księgozbioru - wiek XVI

Chociaż od dawna poszczególni gdańszczanie kolekcjonowali

księgi i rękopisy, to oficjalny początek istnienia miejskiego księgozbioru przypada dopiero na schyłek XVI wieku. I zgoła przypadkowa była też inicjatywa otwarcia biblioteki miejskiej.

W niedzielę, 25 sierpnia 1591 roku, rozbił się tuż u gdańskich wybrzeży, niedaleko ujścia Wisły statek, będący własnością włoskiego markiza Jana Bernarda Bonifacego d'Oria, neapolitańskiego wygnańca. Dziwny ten człowiek, nie mogąc wrócić do ojczyzny, od 35 lat tułał się po morzach podróżując bez celu i... bez kresu. Woził ze sobą swój bezcenny skarb, kilkutyśięcną bibliotekę, rozczytując się w księgach bez ustanku. Na koniec i wzrok już postradał, lecz mimo to nie zaprzestał swej długoletniej wędrówki.

I właśnie u brzegów Gdańska, dokąd zresztą już poprzednio w swych podróżach docierał, zawistny los pozbawił go jego majątku. Sam markiz ledwo z życiem uszedł z opresji, z jego zaś księgozbioru zaledwie nieznaczna część uratowana. Stojąc bezradnie wobec widma głodowej śmierci zwrócił się ślepy starzec z niezwykłą pod adresem Rady Miasta Gdańska wyrażoną propozycją ciekawej transakcji handlowej. Oto ofiaruje on Radzie Miejskiej resztki swojej biblioteki, na użytek uczącej się i żadnej wiedzy młodzieży gdańskiej, a za to otrzymuje zapewnienie spokojnego dożywocia, spokojnej starości w Gdańsku. Otrzymuje mieszkanie w dawnym pofranciszkańskim klasztorze oraz miesięczne stypendium jednego florena węgierskiego.

Takie były początki pierwotnej "Biblioteki Rady Miejskiej w Gdańsku", zwanej wówczas, jak i przez długie jeszcze lata "Bibliotheca Senatus Gedanensis" -

Marian Pelczar na stopniach Dworu Artusa w Gdańsku w r. 1980

dzisiejszej Biblioteki Miejskiej im. Mariana Pelczara.

Starodruki

Obecny stan zbiorów obejmuje około 260 tysięcy tomów księgozbioru naukowego. Między innymi są prace naukowe naszego rodaka z Wilna doc. dr Witolda Drabowicza wydane nie tylko w Polsce, ale i w Stanach Zjednoczonych, a także w Niemczech "O zastosowaniu maszyn opływowych w marynarce i lotnictwie".

Niniejsze partie księgozbioru stanowią starodruki obejmujące mimo dotkliwych strat ok. 40 tys. tomów. Starodruki dotyczą niemal wszystkich dziedzin nauki, największą ich liczbę zawarły dzieła teologii, historii i prawa. Szczególnie cenne są nieliczne starodruki astronomiczne, wśród nich dzieła Heweliusza, drukowane w jego drukarni, wraz z egzemplarzami własnoręcznie przez autora zdobionymi.

Chciałbym w końcu przytoczyć niektóre dane i wypowiedzi o tym wielkim człowieku, jakim był Marian Pelczar, którego Biblioteka Gdańska była drugim domem. Jak wspomina Pani Maria Pelczar o swym Ojcu, że Biblioteka w wizji Mariana Pelczara jest miejscem wspólnie podejmowanego wysiłku dla szeroko pojmowanego dobra własnego i innych. W takim rozumowaniu pracy inspirował się bliską Mu chrześcijańską nauką społeczną, która wówczas nie wypowiedziała się jeszcze w oficjalnych dokumentach, ale której ducha intuicyjnie wyczuwał i nim się kierował.

Władysław Sołtanowicz
nauczyciel

Fot. archiwum autora

Otwarcie Biblioteki Gdańskiej w r. 1946

Sondeckis w Polsce

Wczoraj w prastarym Toruniu rozpoczął się siódmy międzynarodowy festiwal muzyki i sztuki krajów bałtyckich "Probaltica-2000". Uczestniczy w nim 10 krajów basenu Morza Bałtyckiego - Dania, Polska, Litwa, Rosja, Norwegia, Estonia, Łotwa, Szwecja, Finlandia i RFN.

Zaszczyt inauguracji festiwalu przypadł połączonej orkiestrze kameralnej Petersburga i Litwy pod batutą Sauliusa Sondeckisa.

W poniedziałek ta orkiestra grała w jednej z prestiżowych sal koncertowych Warszawy - Studiu Witolda Lutosławskiego Radia Polskiego.

Obecny na koncercie minister spraw zagranicznych Polski Bronisław Geremek - patron festiwalu, był zachwycony mistrzostwem orkiestry i cieszył się, że festiwal "Probaltica" połączył dwa wspaniałe zespoły Litwy i Rosji.

"Saulius Sondeckis jest dosko-

nałym dyrygentem i melomani mieli wielką przyjemność słuchania utworów w wykonaniu tej orkiestry", powiedział minister. Zaznaczył on również, że "celem festiwalu jest zbliżanie narodów poprzez kulturę".

Zespół S. Sondeckisa w Polsce da 4 koncerty, po czym się uda na występy gościnne do Austrii.

W festiwalu "Probaltica-2000" uczestniczą też Ryski Kwartet Saksofoniczny i organista estoński Andreas Uibo. (BNS)

Na skrzydłach Pegazu

Co pewien czas, w miarę systematycznie, będziemy swych łamów udzielać naszym rodzimym poetom. Dziś drukujemy kilka wierszy świetnej wileńskiej poetki, doskonałej tłumaczki poezji z języka litewskiego i rosyjskiego, **Matyldy Stempkowskiej**.

Doboru wierszy do "Kuriera" dokonali członkowie polskiej Sekcji Związku Literatów Litwy.

Chwila

Ta chwila oczy ma otwarte...
Nie mogę zgubić
jej spojrzenia.
Ty nie kpjij ze mnie
i nie żartuj!
Zbyt wielką za to placę cenę.
Sekunda pierwsza,
druga, trzecia...
I słowa nagle
tracą dźwięczność -

I urok gaśnie tak, jak świeca,
Zostawia nikły ślad w pamięci.

Błąkam się potem
w myśli tłumie.
Nie wiem co jasne jest,
co ciemne.
Chyba przebaczać już
nie umiem -
Nie żartuj, chwilo,
więcej ze mnie!

Pod brzożami

Po liściach uderza
deszcz miękko
I spada z brzoż łzami
na ziemię.
Do kogo noc moja
dziś tęskni?
Wie przecież,
że nic się nie zmieni -

Czy słyszysz jak krople
leż nocy
Z moimi się łączą bez szmeru?
Daleko stąd jesteś,
by poczuć,
Jak serce tu moje
zamiera...

Ze brzoży wciąż będą płakały
Na dłoniach jej lekkich,
czerwcowych,
A moich gwiazd
nikt nie zapali
W obłokach wiszących
nad głową.
***

Tak długo już stoję
przed domem,
Czekając na świtu
blask mgławy...
Zabiorę wilgotny
ten promień -
A lzy - brzożom
cichym zostawię.

Cienie świec

Lubię cichozłote
płomyki świec w lichtarzu,
Kiedy ich jaskrawość
łyskliwe się porusza,
błakając się w cieniach
wiszących tu obrazów.
- Zda się, że na gila
różowy śnieżek prószy...
Konie galopują
po polu rdzawą plamą...
Oczy Beethovena
wpatrzono w dal uważnie

śledzą flazoletów
skrzypcowych dźwięczne
granie...
I profil poety
jest pod szkłem
tak wyraźny...
***

Ze świec już spływają
gorące krople wosku.
Cień płynie za cieniem
bezszumnie - lekko - prosto...

Z okazji zbliżającego się Dnia Matki

Zbiór kołysanek

Asta Pilypaitė, Irena Starošaitė i Rosita Čivilytė oczekują, że nowy zbiór pieśni "Kołysanki" pomoże nie tylko uspić dzieci, ale też okaże się pomocny ich mamom.

W piątek spółka nagrań "JAM records" przedstawiła zbiór 11 kołysanek z okazji zbliżającego się Dnia Matki.

Na konferencji prasowej wszystkie trzy śpiewaczki przyznały, że mimo najlepszej chęci każdej z osobna byłoby bardzo trudno nagrać odrębny album kołysanek, toteż postanowiły wydać wspólny zbiór.

Śpiewaczki twierdzą, że ten album ma na celu dopomóc mamom w uspieniu swych latorośli oraz nauczyć się nowych piosenek.

Wszystkie trzy śpiewaczki ułożyły po jednej pieśni usypia-

jąc swe dzieci: A. Pilypaitė - Saulė, I. Starošaitė - Vakaris, R. Čivilytė - Patrycjė.

Na pytanie, dlaczego w albumie nie da się usłyszeć żadnego męskiego głosu, kierownik ds. reklamy "JAM records" Mindaugas Morkūnas powiedział, że Linas Zareckas i Žilvinas Žvagulis nagrali jedną piosenkę, ale za głośną dla tego albumu, toteż najprawdopodobniej zabrzmi w drugim zbiorze muzycznym, który się ukaże z okazji drugich urodzin "JAM records".

W najbliższy piątek w klubie "Muzikinis angaras" odbędzie się koncert, na którym wokalistki zaprezentują album piosenek, a organizatorzy wieczoru z okazji Dnia Matki pozdrowią wszystkie przybyłe mamy.

(BNS)

Polska

Bez polityki

Pod koniec maja prezydent Aleksander Kwaśniewski złoży wizytę w Izraelu - poinformował szef prezydenckiego Biura Bezpieczeństwa Narodowego Marek Siwiec. Wczoraj Kwaśniewski wraz z prezydentem Izraela Ezerem Weizmanem brał udział w „Marszu Żywych” w Oświęcimiu. Według Siwca, nie było rozmów na tematy polityczne.

„Szczególna okazja wizyty Weizmana nie służy dialogowi politycznemu, rozmowy z Aleksandrem Kwaśniewskim miały raczej okolicznościowy charakter” - powiedział Siwiec.

Ku czci Męczennika

Nabożeństwem w prawosławnej parafii pw. Proroka Eliasza rozpoczęła się we wtorek 18-kilometrowa prawosławna pielgrzymka z Białegostoku do Zabłudowa.

Dzisiaj w cerkwi Zaśnięcia Najświętszej Maryi Panny w Zabłudowie odbędą się uroczystości ku czci Męczennika Gabriela - świętego Ziemi Białostockiej i patrona młodzieży.

Podstawą kultu świętego stały się liczne uzdrowienia na jego grobie. Po pożarze w 1746 r. kaplicy w Zwierkach, nie naruszone zwłoki chłopca przeniesiono do Zabłudowa. Potem przez wiele lat relikwie wędrowały po Wschodnich Kresach Polski i po Białorusi.

Kandydat

Jarosław Kalinowski jest kandydatem PSL w wyborach prezydenckich - zdecydowała wczoraj Krajowa Konwencja Wyborcza PSL. Lider Stronnictwa zgodził się kandydować.

Kalinowski otrzymał 96 głosów na 102 uczestników Konwencji, przeciw były 4 głosy, dwie osoby się wstrzymały. „Nasza kampania będzie zwrócona ku ludziom” - zapowiedział po ogłoszeniu decyzji Konwencji Kalinowski. „Celem naszym jest zwycięstwo” - dodał.

Symbol pojednania

Lider opolskich Niemców Henryk Kroll powiedział na Górze św. Anny w czasie wczorajszych uroczystości upamiętniających 79. rocznicę wybuchu III Powstania Śląskiego, że to miejsce powinno być symbolem pojednania.

„To miejsce, tak ważne dla wszystkich Ślązaków, niezależnie od ich opcji narodowościowej, powinno pozostać symbolem pojednania w prawdzie o tej ziemi i jej trudnej historii” - powiedział Kroll, który jako pierwszy lider organizacji mniejszości niemieckiej w Polsce złożył wczoraj kwiaty pod Pomnikiem Czynu Powstańczego na Górze św. Anny.

Wystawa

Kilkadziesiąt obrazów o tematyce sakralnej z XVII, XVIII i początku XIX stulecia prezentowanych jest na wystawie „Malarstwo religijne” w Muzeum Okręgowym w Rzeszowie, zorganizowanej z okazji jubileuszu chrześcijaństwa.

Spośród prezentowanych dzieł większość stanowią kompozycje, które powstały w obrębie katolicko-dworskiej sztuki baroku.

3 maja - Światowy Dzień Wolności Prasy

Nie prześladować mediów

Zgromadzenie Ogólne Międzynarodowego Instytutu Prasy (IPI), obradujące w przeddzień Światowego Dnia Wolności Prasy, skrytykowało Jugosławię, Iran i Zimbabwe za prześladowanie niezależnych mediów.

IPI, międzynarodowe stowarzyszenie wydawców, którego główną misją jest obrona wolności prasy, uchwaliło rezolucję ostrzegającą przed próbami cenzurowania Internetu. Wezwało, by media w cyberprzestrzeni miały takie same prawa do wolności wypowiedzi jak radio, telewizja i prasa drukowana.

W innej rezolucji wezwało władze i instytucje państwowe do jawności działania, apelując o

uchwalanie ustaw regulujących dostęp do oficjalnych informacji.

IPI skrytykowało władze Jugosławii za nakładanie wysokich grzywn i wykorzystywanie przepisów telekomunikacyjnych do nękania opozycyjnych mediów i konfiskowania ich sprzętu.

Potępiło też zamykanie reformatorskich gazet w Iranie jako „jawne naruszenie prawa do informacji”, oraz napaści na dziennikarzy i fotoreporterów w Zimbabwe.

Na swym 49. zgromadzeniu ogólnym na nowego przewodniczącego IPI wybrano Hugo Buttlera, redaktora naczelnego szwajcarskiej gazety „Neue Zuercher Zeitung”.

Dzień Pamięci Ofiar i Bohaterów Holokaustu

Zamarło życie

Punktualnie o godzinie 10.00 rano wczoraj w Izraelu na dwie minuty zamarło życie. Przy wtórze syren Izraelczycy oddali hołd sześciu milionom ofiar holokaustu.

Izrael obchodzi we wtorek doroczny Dzień Pamięci Ofiar i Bohaterów Holokaustu. Jak co roku, w izraelskim parlamencie, Knesecie, z udziałem premiera Ehuda Baraka odbyła się ceremonia odczytywania nazwisk ofiar holokaustu. Tradycyjnie, tysiące młodych Izraelczyków udało się do Polski, by uczestniczyć we wtorkowym IX „Marszu Żywych”.

W „Marszu” wzięli udział również prezydenci Polski i Izraela - Aleksander Kwaśniewski i Ezer Weizman. Wraz z młodzieżą uczcili pamięć ofiar holokaustu, przechodząc „Drogą Śmierci” z byłego hitlerowskiego obozu KL Auschwitz do byłego KL Birkenau. „Marsze Żywych” od 1988 r. organizuje izraelskie ministerstwo oświaty we współpracy z organizacją „March of the Living”. W pierwszym Marszu wzięło udział około 1,5 tys. Żydów z 13 krajów. Od 1997 r. „Marsze” organizowane są co roku.

Atak rakietowy na przedmieścia Bagdadu

Odwet

Nieznani sprawcy zaatakowali zdalnie sterowanymi rakietami przedmieścia Bagdadu. Na miejscu zginęło co najmniej osiem osób, a kilkanaście zostało rannych.

Miejscowe władze oskarżyły o zamach „irańskich agentów”. Rakiety spadły w nocy z poniedziałku na wtorek na dom zamieszkały przez Palestyńczyków - większość ofiar zamachu to właśnie mieszkający w Iraku palestyńscy uchodźcy - podały miejscowe źródła.

Atak miał miejsce w kilka godzin po podobnym zamachu w Teheranie, w którym zginęło sześć osób. Trzy pociski moździerzowe trafiły w stolicę Iranu w budynek, w którym znajdują się obiekty kulturalne i sportowe.

Odpowiedzialność za atak wzięto na siebie głównie irańskie ugrupowanie opozycyjne na wygnaniu w Iraku - Mudżahedini Ludowi. Stąd też sądzi się, że nocny atak na Bagdad stanowił odwet za akcję w Teheranie.

Był oskarżany, że nie popełnił samobójstwa

Medal dla szpiega

Francis Gary Powers, pilot amerykańskiego samolotu szpiegowskiego U2, zestrzelonego nad ZSRR 1 maja 1960 roku, został w poniedziałek odznaczony pośmiertnie przez Pentagon medalem jeńca wojennego.

Rodzinie wręczono również wysokie odznaczenie sił powietrznych i medal za zasługi dla obrony narodowej dla Powersa. Pilotowany przez Powersa samolot odbywał misje zwiadowcze na dużych wysokościach i strona amerykańska była przekonana, że Rosjanie nie posiadają rakiet zdolnych do jego zestrzelenia. Tymczasem 1 maja 1960 roku jego maszyna została trafiona przez raketę. Pilot katapultował się, co nie było zgodne z instrukcją, która przewidywała skorzystanie w takim przypadku z trucizny.

W więzieniu radzieckim Powers przebywał przez dwa lata, a następnie został wymieniony na radzieckiego szpiega Rudolfa Abela. Po powrocie do Stanów Zjednoczonych był oskarżany, że nie zniszczył swego unikatowego samolotu i nie popełnił samobójstwa. W 1977 roku Powers zginął w wyniku katastrofy w Los Angeles pilotowanego przez siebie śmigłowca, należącego do pewnej stacji telewizyjnej.

Zestrzelenie samolotu Powersa było jednym ze szczytowych wydarzeń zimnej wojny. Nikita Chruszczow został podobno poinformowany o tym na trybunie na Mauzoleum Lenina na Placu Czerwonym podczas uroczystości pierwszomajowej. Zestrzelenie samolotu szpiegowskiego wykorzystano jako pretekst do odwołania spotkania z prezydentem Dwightem Eisenhowerem.

Filipińscy separatyści grożą zabiciem dwu zakładników

Zabijają nawet dzieci

Porywacze zapowiedzieli, że w razie ataku wojska zabiją zakładników. W tej liczbie i dzieci
Fot. EPA-ELTA

Filipińscy separatyści muzulmańscy, przetrzymujący na wyspie Jolo 21 porwanych z Malezji zakładników - w tym 10 zachodnich turystów - zagrozili wczoraj ścięciem dwu ze swych jeńców.

Separatyści - należący do grupy Abu Sajefa, walczącej o samostanowienie muzulmańskiego południa Filipin - zapowiedzieli egzekucję dwu zakładników, jeśli armia nie wstrzyma operacji, prowadzonej na wyspie. Zakładnicy, porwani przed tygodniem z malezyjskiego rajy dla pletwonurków - wyspy Sipadan, zostali przewiezieni na Jolo i tam ukryci w górskich bazach rebeliantów. Armia filipińska w niedzielę dotarła natomiast

na szczyt wzgórza na innej południowofilipińskiej wyspie - Basilan, gdzie separatyści od sześciu tygodni trzymają 27 porwanych osób, w tym 17 dzieci i księdza katolickiego. Na miejscu nie znaleziono jednak śladu zakładników. Ofensywa armii wywołała gwałtowną reakcję dowództwa rebelianckich sił, które nieoczekiwanie ogłosiło „ofensywę generalną” przeciwko siłom zbrojnym i zerwanie wszelkich negocjacji, prowadzonych z rządem.

Porywacze kilkanaście dni temu ścięli głowy dwu filipińskim zakładnikom na Basilan, zapowiadając, że w razie ataku wojska zabiją pozostałych, w tym także dzieci.

Zdymisjonowani premier i minister obrony w Armenii

Niezadowoleni z prezydenta

O zdymisjonowaniu premiera i ministra obrony poinformował we wtorek prezydent Armenii Robert Koczarian.

W oświadczeniu telewizyjnym prezydent powiedział, że zwolnił premiera Arama Sarkisjana i ministra obrony Wagarzaka Harutiuniana z powodu, jak to

określił, „niemożności rozwiązania przez rząd szeregu problemów społecznych i gospodarczych”.

Wielu deputowanych, niezadowolonych z prezydenta, zapowiedziało wszczęcie procedury odsunięcia go od władzy. Działalność prezydenta krytykuje też część armii.

Pierwsza od 150 lat egzekucja kobiety w Arkansas

Zgodnie z życzeniem

W amerykańskim stanie Arkansas wczoraj odbyła się egzekucja kobiety, skazanej na karę śmierci za zamordowanie swych dzieci.

28-letnia pielęgniarka Christina Marie Riggs będzie pierwszą od 150 lat kobietą, straconą w Arkansas. Riggs w 1997 r. z niewyjaśnionych przyczyn zamordowała dwoje swych maleńkich dzieci - pięcioletniego Justina i

dwuletnią Alexis. Przyznała się do winy i sama zwróciła się do sądu o wymierzenie jej kary śmierci. Wczoraj została stracona przy pomocy śmiertelnościowego zastrzyku. Od zniesienia w 1976 r. przez Sąd Najwyższy USA zakazu wykonywania kary śmierci, w całych Stanach Zjednoczonych przeprowadzono egzekucję kilkuset mężczyzn i tylko pięciu kobiet.

Sensacje na hokejowych Mistrzostwach Świata w St. Petersburgu

Głodni zwycięstwa

Mimo żywiołowych ataków Rosjan, Amerykanie obronili swą „twierdzę”. Do amerykańskiej bramki wpadali rosyjscy hokeiści - jak widoczny na zdjęciu Aleksiej Żytnik - ale krążek tam nie trafiał. Fot. EPA-ELTA

Dwa mecze hokejowych mistrzostw świata grupy A w St. Petersburgu przyniosły zaskakujące rozstrzygnięcia.

Faworyci: Rosja i Kanada przegrali swe pojedynki z USA i Norwegią. Amerykanie pokonali drużynę gospodarzy z wynikiem 3:0 (0:0, 2:0, 1:0), natomiast Kanadyjczycy ulegli minimalnie Norwegom 4:3 (0:0, 3:3, 1:0).

Bohaterem pojedynku USA - Rosja był bramkarz drużyny amerykańskiej Robert Esche, który miał najlepszy swój występ w karierze. Wobec 12.350 kibiców zgromadzonych w Pałacu Sportu, zawodnik Phoenix Coyotes Esche obronił we wspaniałym stylu 44 strzały.

Rozpacz w oczach

Doskonali przecież hokeiści Rosji, którzy na własnym terenie pragną wywalczyć medal (w sześciu ostatnich MŚ nie odnieśli takiego sukcesu), nie byli w stanie sprostać świetnie usposobionym Amerykanom. Nie pomógł nawet lider strzelców w NHL - Paweł Bure z Florida Panthers (58 goli). Zwany „rosyjską rakieta” Bure dwoił się i troił, ale jego - zdawałoby się idealne podania - nie zostały uwieńczone zdobyciem bramki przez jego partnerów z drużyny, którzy mieli wyraźnie słabszy

dzień. Komentator rosyjskiej telewizji powiedział, że można mieć pretensje do wszystkich hokeistów, oprócz Pawła. Bure po przegranej meczu długo siedział jak odrętwiały i - według komentatora - „miał rozpacz w oczach”.

„Cud na lodzie”

Hokeiści USA będą co 20 lat wygrywali z Rosjanami - przypuszcza trener reprezentacji USA na mistrzostwach świata w St. Petersburgu, Lou Vairo.

„W 1960 roku pokonaliśmy Rosjan (reprezentację ZSRR 3:2) w igrzyskach olimpijskich w Squaw Valley, 20 lat później - na olimpiadzie w Lake Placid także wygraliśmy z nimi (4:3), po następnych 20 latach znów ich pokonaliśmy” - powiedział Vairo.

Amerykanie na olimpiadzie w 1980 roku, po zwyciężeniu m.in. ekipy ZSRR, zdobyli złote medale, a wyczyn ten przeszedł do historii tej dyscypliny sportu jako „cud na lodzie”.

Rolkami w pupilów

Rosyjski trener Aleksander Jakuszew przyczyn porażki upatruje w słabszej dyspozycji swojego zespołu. „Amerykanie wykazali w tym meczu więcej woli

walki, byli bardziej głodni zwycięstwa” - powiedział Jakuszew.

Rozczarowani postawą swej drużyny byli też rosyjscy kibice, którzy w końcu meczu obrzucili swych pupilów rolkami papieru toaletowego i butelkami z plastiku.

Po tym zwycięstwie drużyna USA zajmuje pierwsze miejsce w tabeli grupy D, o jeden punkt wyprzedzając Rosję. Amerykanie w pierwszym meczu uzyskali remisowy rezultat w meczu z Francją.

Czesi byli zadowoleni

Liderem grupy C są Czesi, jedyna drużyna bez porażki. Drugie miejsce zajmuje rewelacyjna Norwegia, mając dwa punkty - tyle samo co Kanada (gorszy dorobek bramkowy), pokonana przez Norwegów w poniedziałek. Jest to chyba jeszcze większa niespodzianka niż zwycięstwo USA nad Rosją. Bohaterem tego spotkania był Tore Vikingstad, który w 49 minucie zdobył decydującą o zwycięstwie bramkę.

Z sukcesu Norwegów nad Kanadyjczykami najbardziej zadowoleni są Czesi. Norwegowie bowiem oddali im wielką przysługę odbierając punkty wielkim faworytom - Kanadyjczykom.

który w pierwszej rundzie wyeliminował rozstawionego z numerem trzecim swego rodaka Fernando Vicente.

■ Arkadiusz Wojtas z grupy Mróz-Supradyn wygrał zakończony w poniedziałek w Norwegii wyścig kolarski Ringerike Grand Prix.

■ Trzech polskich żużlowców - Krzysztof Cegielski, Krzysztof Stojanowski i Paweł Duszyński, awansowało do drugiej rundy eliminacji mistrzostw świata juniorów.

■ Walijszyk Mark Williams zdobył w Sheffield w nocy z niedzieli na poniedziałek tytuł mistrza świata w snookerze, pokonując w finale swojego krajana Matthew Stevensa 18:16.

■ Bez kontuzjowanego kapitana Stefana Effenberga wystąpi dzisiaj Bayern Monachium w pierwszym półfinałowym meczu Ligi Mistrzów z Realem Madryt. W drużynie gospodarzy prawdopodobnie nie zagra Fernando Morientes.

Skok adrenaliny

Koszykarze Philadelphia 76ers awansowali do drugiej rundy rozgrywek play off o mistrzostwo NBA, odnosząc w poniedziałek we własnej hali trzecie zwycięstwo nad Charlotte Hornets 105:99.

Bohaterami drużyny z Filadelfii byli Allen Iverson, który grał niezwykle ambitnie, mimo kontuzji łokcia i kostki, oraz Aaron McKie, zastępujący Erica Snowa. McKie rozegrał mecz życia. W ostatniej kwarcie trafiał do kosza jak natchniony, w ciągu trzech minut - cztery razy za trzy punkty. Zdobył łącznie 25 pkt, zaliczył 11 asyst i ani razu nie stracił piłki. Ostatnim graczem, który w play off wypadł tak dobrze w tych trzech statystykach, był Kevin Johnson (Phoenix Suns) w 1989 roku.

Najważniejsze punkty w spotkaniu z „Szerszeniami” uzyskał jednak Iverson, na trzy minuty przed końcem spotkania, dające prowadzenie „Szóstkom” 101:95.

Proces kierowników systemu dopingu sportowców w NRD Żadna się nie uchroniła

Wczoraj w Berlinie rozpoczął się proces dwóch najwyższych działaczy sportowych w NRD, Manfreda Ewalda i Manfreda Hoepnera, oskarżonych o kierowanie systemem dopingu sportowców wschodniemieckich w latach 70. i 80.

73-letni Ewald, były przewodniczący Komitetu Olimpijskiego NRD, oraz 66-letni Hoepner, zajmujący kierownicze stanowiska w Służbie Medycyny Sportowej NRD, będą sądzeni za dopuszczenie do trwałego uszkodzenia ciała w 142 przypadkach. W ostatnich latach sądy niemieckie wydały wiele wyroków, skazujących na grzyw-

„Tak mi podskoczyła adrenalina, że nie czułem żadnego bólu” - mówił Iverson, który, w ostatniej kwarcie, już mocno zmęczony, częściej podawał do McKie’ a niż decydował się sam na rzuty. W sumie Iverson zdobył najwięcej punktów dla gospodarzy - 26.

Zaskakująco wyrównana jest rywalizacja ósmej drużyny Konferencji Wschodniej - Milwaukee Bucks z najlepszym zespołem Wschodu w sezonie zasadniczym - Indiana Pacers. Czwarty mecz, rozegrany w poniedziałek w Milwaukee, zakończył się zwycięstwem gospodarzy 100:87. O tym, kto awansuje dalej, zadecyduje ostatnie, piąte spotkanie w czwartek w Indianapolis. Bucks wygrali zaskakująco łatwo. Po dwóch kwartach prowadzili 64:37, a później ich przewaga dochodziła nawet do 31 pkt. W końcówce Pacers zniwelowali straty, ale nie na tyle, by kibice w Milwaukee mogli się obawiać o wynik.

nę lub karę więzienia w zawieszaniu wobec lekarzy, trenerów i działaczy sportowych NRD. Ewald i Hoepner są najwyższymi działaczami wschodniemieckimi, którzy zostali postawieni przed sądem.

W NRD żadna dyscyplina nie uchroniła się przed systemem dopingu, z wyjątkiem żeglarstwa i gimnastyki. Najbardziej przesiąknięte tym systemem były pływanie, lekkoatletyka i podnoszenie ciężarów. Praktyki dopingowe często doprowadzały do zrujnowania zdrowia sportowców, często nieletnich. Znane są przykłady podawania hormonów męskich 13- i 14-letnim pływakom.

Australijczycy na IO chcą pływać w kombinezonach W skórze rekina

Trybunał Arbitrażowy Sportu (CAS) zgodził się na stosowanie przez australijskich pływaków jednoczęściowych kombinezonów.

Pozwolenie dotyczy tylko młodych zawodników przedolimpijskich kadry Australii. CAS nie podjął jeszcze decyzji, czy kombinezony będą dopuszczalne podczas igrzysk w Sydney. Międzynarodowa Federacja Pływacka (FINA) wydała już w październiku zeszłego roku zgodę na stosowanie kombinezonów w zawodach organizowanych pod jej egidą. Decyzję FINA kontestowali Amerykanie, którzy uważali, że kombinezony przyczyniają się do uzyskiwania lepszych wyników. Ponieważ sprawa wzbudzała kontrowersje, Australijski Komitet

Olimpijski (AOC), pragnąc uniknąć ewentualnych protestów podczas igrzysk, zwrócił się do CAS o rozstrzygnięcie tej kwestii. Przewodniczący AOC John Coates podkreślił na konferencji prasowej w Sydney, że decyzja CAS nie satysfakcjonuje strony australijskiej, a gospodarze igrzysk będą czekać na „zielone światło” dla kombinezonów. W takich jednoczęściowych uniformach startują m. in. mistrzowie świata z Australii: urodzony w Gdyni Michael Klim, a także Grant Hackett i Ian Thorpe. Kombinezony mają powierzchnię przypominającą skórę rekina, co powoduje łatwiejsze poruszanie się w wodzie. Aby założyć taki kombinezon, zawodnik potrzebuje dziesięciu minut.

Sprintem

■ Drużyna polskich szpadzistów pokonała w towarzyskim meczu Norwegię 45:35. Pojedynek odbył się w poniedziałek wieczorem na terenie ruin starożytnego teatru w Gliwicach.

■ Największą niespodzianką w poniedziałkowych pojedynkach tenisowego turnieju ATP w Palma de Mallorca (pula nagród 500 tys. USD) sprawił Hiszpan Alberto Berasategui,

decyzją co do swej przyszłości, ale skłania się raczej do definitywnego rozstania z piłąk nożną.

■ Po zwycięstwie nad Toronto Maple Leafs 5:1, drużyna New Jersey Devils prowadzi w rywalizacji play off w półfinale Konferencji Wschodniej 2:1. W Konferencji Zachodniej, Detroit Red Wings odniosło pierwsze zwycięstwo nad Colorado Avalanche. Stan rywalizacji 2:1 dla Colorado.

Ziemia jest lżejsza niż uważano

Odkrycie

Masa Ziemi jest mniejsza, niż uważano do tej pory - ogłosili naukowcy amerykańscy, podając najdokładniejsze ze znanych wyliczenie stałej grawitacyjnej Newtona.

Masa Ziemi wynosi 5 972 sekstyliony ton (5 972 plus osiemnaście zer), czyli mniej od 5,98 sekstyliona, jak obliczono do tej pory - poinformowali na zjeździe Amerykańskiego Stowarzyszenia Fizyków Jens Gundlach i Stephen Merkowitz z uniwersytetu w Waszyngtonie. Grawitacja stanowi najważniejsze oddziaływanie wzajemne na duże odległości we Wszechświecie (...) jest ona

w dużej mierze odpowiedzialna za losy Wszechświata i jest jeszcze stosunkowo słabo zbadana - powiedział prof. Gundlach. Stała Newtona określa, jaka jest siła grawitacji między dwoma masami, jak na przykład Ziemia i Słońce, oddzielenymi stałą odległością. Wraz ze stałą Plancka i szybkością światła stanowi ona najbardziej fundamentalną i najpowszechniejszą stałą w przyrodzie.

W miarę upływu lat pomiary dwóch innych stałych były prowadzone z dużą dokładnością, natomiast stała Newtona jest ciągle niezbyt dokładnie zbadana.

Pierwszy obraz Bacciarellego na aukcji w Polsce

Cena wywoławcza - 125 tys. zł

Po raz pierwszy w Polsce na aukcji oferowany będzie obraz Marcella Bacciarellego, nadwornego malarza i portrecyście ostatniego króla Polski - Stanisława Augusta Poniatowskiego.

Jest to „Studium wołów”, szkic do obrazu „Św. Izidor - błogosławieństwo pracy”, datowany na ok. 1805 r. Obraz ten znajduje się dziś w Muzeum Narodowym w Warszawie. Studium znane jest w literaturze od 1906 r. jako własność prywatna. Obraz „Św. Izidor...” zamówił u Bacciarellego kanclerz Joachim Chreptowicz. Przeznaczony był do unicz-

kiej (później prawosławnej) kaplicy w Szczorsach. Artysta przedstawił na nim kanclerza jako św. Izidora wraz z żoną i dwoma synami. Dwa woły zostały namalowane na drugim planie obrazu i ukazane są w ten sam sposób jak w studium.

Po śmierci Stanisława Augusta Bacciarelli stracił mecenat królewski i wykonywał portrety na zamówienie osób z dworu, m.in. kanclerza Chreptowicza, który zamówił u niego także kilka portretów.

Aukcja odbędzie się 13 maja w Katowicach. Cena wywoławcza „Studium wołów” wynosi 125 tys. zł.

Te trzy „pulchne” kobiety w Tajlandii uważane są za prawdziwe piękności. Właśnie tam zorganizowano konkurs „grubasek”, zwyciężczyni waży 94 kg
Fot. EPA-ELTA

Nagroda brytyjskich filmowców z Hollywood dla Spielberga

Szczególne wyróżnienie

Brytyjska Akademia Sztuk Filmowych i Telewizyjnych w Los Angeles (BAFTA) postanowiła przyznać specjalną nagrodę Stevenowi Spielbergowi „za nadzwyczajny wkład w rozwój kinematografii”.

Poinformował o tym prezes BAFTA Arnold Schwartzman, podkreślając, że Spielberg wyreżyserował wiele wspaniałych i niezapomnianych filmów. Otrzyma on to nowe wyróżnienie podczas cemo-

nii rozdania nagród Britannia Awards, czwartego listopada w Los Angeles. Nagrody te zostaną wręczone już po raz dziesiąty. W roku 1999 laureatem Britannia Awards został, pośmiertnie, Stanley Kubrick.

ŚRODA
3 MAJA

6.00 - Dzień dobry. 8.00 - S. „Teletubbies”. 17.15 - Wiadomości (ros.). 17.25 - Wileński zeszyt. 17.40 - S. dok. „Najsłynniejsze historie miłosne XX w.”. 18.10 - Telekatalog. 18.15 - Wiadomości. 18.30 - S. „Taksówkarze”. 19.10 - Aktualności. 19.30 - Odczucia. 20.00 - Jeszcze nie śpij. 20.30 - Panorama. 21.00 - Klub prasowy. 21.45 - S. „Steenfortowie, mistrzowie jęczmiennego ziarna”. 22.45 - W świecie filmu. 23.00 - Dziennik wieczorny.

6.00 - Poranne koło. 8.00 - Prosto i jasno. 8.05 - S. „Bez domu jest źle”. 8.30 - Notatki gospodyni. 8.40 - S. „Barwy miłości”. 11.00 - Nurty. 11.45 - To ci rodzinka. 12.45 - Niwy. 13.10 - Notatki gospodyni. 13.20 - S. „Czarodziejka”. 13.45 - S. „Letnie historie”. 14.40 - Złota parka. 15.25 - Co ludzie powiedzą. 15.50 - S. „Trzy kobiety”. 16.40 - Prosto i jasno. 16.45 - S. „Bez domu jest źle”. 17.10 - Notatki gospodyni. 17.20 - S. „Barwy miłości”. 19.00 - Wiadomości. 19.25 - Przebac. 20.20 - Nos. 20.50 - Telegra. 20.55 - Dramat hum. „Przyjaciele”. 21.45 - Wiadomości. 21.55 - S. „Odwieczny rycerz”. 22.45 - S. „Murphy Brown”. 23.10 - Film fab. „Ziemia - ostatnia walka”.

7.05 - Rowerowe show. 7.15 - Krwawa fala. 7.25 - Spojrzenie. 7.50 - S. „Milady”. 8.40 - S. „Cy-

ganka”. 9.25 - S. „Dziki anioł”. 10.10 - S. „Labyrinty namiętności”. 11.00 - S. „Komisarz Rex”. 11.50 - S. „Szczury wodne”. 12.35 - S. „Dziwny świat”. 13.25 - Film fab. „Głosy od wewnątrz”. 15.00 - Koncert. 15.55 - S. „Milady”. 16.45 - Wiadomości. 16.55 - Rowerowe show. 17.05 - S. „Cyganka”. 17.55 - S. „Dziki anioł”. 18.45 - Wiadomości. 19.00 - Krwawa fala. 19.10 - S. „Labyrinty namiętności”. 19.55 - Loteria. 20.00 - Rowerowe show. 20.10 - Tuzin. 20.40 - S. „...a trzeci żółty”. 21.30 - Program V. Matulevičiusa. 22.00 - Mistrzostwa UEFA. „Real Madrid CF” (Hiszpania) - „FC Bayern München” (Niemcy). 24.00 - Ekoróżga. 0.40 - 6.55 - DW.

6.55 - S. „Powrót do przyszłości”. 7.15 - S. „Dzieciolatek Woody”. 7.35 - Bez tabu. 8.00 - S. „Kochające serce”. 8.45 - S. „Perła”. 9.30 - S. „Uroczy i dzielni”. 10.00 - Teleshop. 10.30 - S. „Detektyw Magnum”. 11.15 - Program A. Żukauskienė. 11.40 - Sport na świecie. 12.05 - Przegląd NBA. 12.30 - Mecz eliminacyjny NBA. 13.15 - S. „Xena”. 14.00 - S. „Ekipa rycerzy na kołach”. 14.50 - S. „Dzieciolatek Woody”. 15.15 - S. „Detektyw Magnum”. 16.00 - 3 minuty. 16.05 - S. „Uroczy i dzielni”. 16.30 - S. „Perła”. 17.20 - S. „Fernandes i Florencja”. 18.10 - S. „Kochające serce”. 19.00 - Wiadomości. 19.20 - Sport. 19.25 - Bez tabu. 19.55 - Komedie „Mężczyzna z jednym czerwonym butem” (USA, 1985 r.). 21.50 - Wiadomości. 22.00 - S. „Strefa zagrożenia”. 22.55 - S. „Żonaty i z dziećmi”. 23.20 - S. „Fanatycy adrenaliny”. 0.05 - S. „Proces”.

8.00 - Z Wilna. 8.15 - Towary i usługi. 8.25 - Pół godziny w

rzędzie. 9.00 - Z Moskwy. 9.10 - Film fab. „Historia psa-widma”. 10.45 - Stolica. 11.05 - Dzień po dniu. 13.00 - Z Moskwy. 13.15 - Towary i usługi. 13.25 - Listy. 13.30 - S. „Pogoda dla bogaczy”. 14.25 - Odpocznijmy. 14.35 - Film anim. 15.10 - Bez pytań. 15.40 - Podobą się oglądaj. 16.10 - Patrol drogowy. 16.30 - Nasze ukochane zwierzęta. 17.00 - Film dok. „Dzika Panama”. 18.00 - Z Moskwy. 18.30 - Z Wilna. 18.45 - Towary i usługi. 18.55 - Jesteś świadkiem. 19.50 - „Ja sama”. 20.50 - U Barbary. 21.20 - Nasze ukochane zwierzęta. 22.00 - Z Wilna. 22.15 - S. „Pogoda dla bogaczy”. 23.10 - Film fab. „Długa wizyta” (USA, 1998 r.).

8.00 - S. „Alondra”. 8.30 - Poglądy. 8.45 - Turystyka. 9.00 - Dla sadowników. 9.30 - Bądźmy zdrowi. 10.00 - Film fab. „Serdeczny”. 14.35 - S. „Przygody Bolka i Lolka”. 14.45 - Prognoza astrolog. 14.50 - Recepty. 15.10 - Film fab. „Urlop na własny koszt”. 16.30 - Recepty. 17.00 - Mozaika muz. 17.30 - S. „Alondra”. 18.15 - Mozaika muz. 18.30 - Puls Wilna. 18.45 - Poglądy. 19.00 - Wiadomości (pol.). 19.15 - Mozaika muz. 19.30 - Bądźmy zdrowi. 20.00 - Puls Wilna. 20.15 - Rośnijmy razem. 20.45 - Poglądy. 21.00 - Wiadomości (pol.). 21.15 - Mozaika muz. 21.30 - Film fab. „Jeden z trzynastu” (Włochy, 1979 r.).

7.00, 10.00, 13.00, 16.00, 21.50 - Wiadomości. 7.15, 15.00 - S. „Delikatna trucizna”. 8.15 - Pole cudów. 9.15 - Najsilniejsi ludzie kontynentu. 12.30 - Razem. 13.20 - S. anim. 13.40 - Wspaniała kompania. 14.00 - Zew dżungli. 14.25 - Do lat 16 i więcej. 16.30 - Show

masek. 17.05 - Film fab. „Oni walczyli za Ojczyznę”. 18.45 - Dobranoc, dzieci. 19.00 - Czas. 19.50 - Mistrzostwa świata w hokeju na lodzie. Szwajcaria - Rosja. 22.05 - Film fab. „Smaragdowy żołnierz”.

6.00, 7.00, 15.00, 18.00, 21.00 - Wiadomości. 6.20, 23.30 - Oddział dyżurny. 6.35 - Nowości rodzinne. 7.30 - Witaj, Rosjo. 7.40 - Arena - sport. 8.20 - S. „Cyganka”. 9.05 - S. „Santa Barbara”. 14.30 - Filmy anim. 15.30 - Wieża. 15.55 - Okrągła data. 16.25 - Teatr + TV. 17.25 - Sam sobie reżyserem. 18.45 - S. „Dziki anioł”. 19.45, 21.30 - Mistrzostwa świata w hokeju na lodzie. Czechy - Kanada. 22.05 - Mężczyzna i kobieta. 22.35 - Piłka nożna + TV.

6.05 - Tryptyk ojczysty. 6.25 - „Dekalog” - film obycz. prod. polskiej. 7.25 - Świąteczny poranek muzyczny. 8.10 - Muzyka św. Huberta. 8.35 - Czarni i biali. 9.00 - Majówka z Laurą i Filonem. 9.25 - Na Zamku Królewskim. 9.50 - „Pan Kleks w kosmosie” - baśń filmowa prod. polsko-czechosłowackiej. 11.15 - Moja legenda - wspomnienia hrabiny Renaty Ostrowskiej. 11.45 - 209 rocznica uchwalenia Konstytucji 3 Maja. 13.05 - Wiadomości. 13.15 - Oto Polska. 13.45 - „Pan Kleks w kosmosie” - baśń filmowa prod. polsko-czechosłowackiej. 15.00 - W Obłoku Henryka Sienkiewicza. 15.30 - Jacek Malczewski i symbolizm polski. 16.00 - Małe musicale. 16.40 - Konstytucja 3 Maja. 17.00 - Teleexpress. 17.15 - Nowa Tradycja - reportaż. 17.45 - Konstytucja 3 Maja. 18.00 - XI Światowy Festiwal Polonijnych Zespołów Folklorystycznych. 18.55 - Stanisław Witkiewicz -

malarz. 19.15 - Dobranocka. 19.30 - Wiadomości. 19.50 - Pogoda. 19.52 - Sport. 20.00 - „Szwadron” - dramat histor. prod. polskiej. 21.35 - Edward Dziewoński i jego goście. 22.25 - Wieści polonijne. 22.35 - Forum Polonijne. 22.50 - Panorama. 23.05 - Konstytucja 3 Maja. 23.15 - „Strażnik Skarbów Tatr - Podhala” - film dok. 23.50 - „Młyny na skraju puszczy” - film dok. 0.25 - XI Światowy Festiwal Polonijnych Zespołów Folklorystycznych. 1.20 - „Wesoła Ludwika” - film anim. 1.30 - Wiadomości. 1.50 - Sport. 1.54 - Pogoda. 1.55 - „Szwadron” - dramat histor. prod. polskiej. 3.30 - Edward Dziewoński i jego goście. 4.20 - Konstytucja 3 Maja. 4.30 - Panorama. 4.45 - Sport-telegram. 5.00 - Guru - reportaż. 5.45 - Pegaz tygodnia.

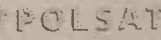

TV. 0.05 - „Ambulans” - thriller USA. 2.00 - Muzyka na bis.

6.00 - Teledyski. 7.00 - Odjazdowe kreskówki. 12.35 - „Gospoda świąteczna” - komedia muzyczna. 14.15 - „Pozdrowienia” - komedia. 15.50 - „Arabska” - film szpiegowski. 17.40 - „Iceman” - film fantastyczno-naukowy. 19.25 - Beczka śmiechu - program rozrywkowy. 19.55 - „Wzywam dr Brucknera” - serial medyczny. 20.45 - „Gdy odszedł Jimmy” - dramat. 22.25 - „Samochód zabójca” - horror. 0.05 - „Iceman” - film fantastyczno-naukowy.

7.30 - Muzyczne listy. 8.30 - „Teknoman” - serial dla dzieci. 9.00 - „Masked Rider” - serial dla dzieci. 9.30 - „Oszustwo” - dramat. 10.30 - „Młody Herkules” - serial przygod. 11.10 - VIP - wydarzenia i plotki. 11.30 - „Czułość i kłamstwa” - telenowela. 12.00 - „Rajska plaża” - serial dla młodzieży. 13.00 - „Kasztanek” - dramat. 14.50 - „Latający dom” - serial anim. 15.20 - „Sally czarownica” - serial anim. 15.45 - „Teknoman” - serial dla dzieci. 16.35 - „Debiutant roku” - komedia. 18.20 - Dziennik. 18.30 - Moto Sport - magazyn motoryzacyjny. 19.00 - „Rajska plaża” - serial dla młodzieży. 19.55 - VIP - wydarzenia i plotki. 20.10 - „Czułość i kłamstwa” - telenowela. 20.40 - „Kameleon” - serial sensac. 21.30 - „Troje z piekła rodem” - serial sensac. 22.30 - „M.A.S.H.” - serial komediowy. 23.30 - „Sztos” - film sensac. 0.30 - VIP - wydarzenia i plotki. 0.40 - „Czułość i kłamstwa” - telenowela. 1.10 - Muzyczne listy.

5.00 - Piosenka na życzenie. 7.00 - „Voltron” - serial anim. 7.25 - „Mis Goldy III” - film dla dzieci. 9.10 - „Posłaniec szczęścia” - telenowela. 9.55 - „Luz Maria” - telenowela. 10.40 - „Zaginieni w San Francisco” - film przygod. 12.20 - „Sissi” - melodramat. 14.05 - „Trzej muszkietierowie” - film przygod. 16.00 - „Wysoka fala” - serial przygod. 16.50 - „Alvaro” - telenowela. 17.45 - „Luz Maria” - telenowela. 18.35 - Super Express TV. 18.55 - Informacje. 19.00 - Prognoza pogody. 19.05 - „Posłaniec szczęścia” - telenowela. 20.00 - „Rodzina zastępcza” - serial komediowy. 20.30 - „Kumple” - film obycz. 20.50 - Losowanie Lotto i Szczęśliwego Numerka. 22.10 - „Przyjaciele” - serial komed. 22.40 - Wyniki losowania Lotto. 22.45 - Informacje i biznes informac. 22.50 - Prognoza pogody. 23.00 - Polityczne graffiti. 23.15 - „Świat według Kiepskich” - serial komed. 23.45 - Super Express

Chłodne noce

Dziś na Litwie zachmurzenie z przejaśnieniami. Wiatr słaby, zmienne. Temperatura w nocy od 0 do 5 stopni mrozu, w dzień od 12 do 17 stopni ciepła.

W ciągu następnych dwóch dni temperatura w nocy od 1 stopnia mrozu do 3 stopni ciepła, w dzień od 12 do 17 stopni ciepła.

Wyniki losowania z dnia
01 05 2000
Nr 1394

01 03 05 08 10 11 15 19 22 26 33 34 36 42 47 48 54 56 57 59

Litewskie Radio

zaprasza codziennie o godz. 17 min. 30 do słuchania na falach 1107 kHz 271,0 m oraz FM-105, 1 MHz audycji w języku polskim.

Życzymy dobrego odbioru!

Od poniedziałku do piątku
o godz. 19.00 i 21.00 tylko na

Wiadomości w języku polskim
Oprócz tego - reportaże okolicznościowe z życia Polaków Wilna i Wileńszczyzny, rozmowy z interesującymi ludźmi

DROBNE

Drogo skupujemy złom metali kolorowych.

Vilnius, tel. 77-86-43 (od godz. 9.00 do godz. 17.00 w dniach pracy), 8-298-41237 (wieczorem w dniach wolnych).

Naprawiamy radiotelefony, telefony komórkowe, telefony ustalające numer, faksy, CD, aparaturę wideo i audio, dokonujemy rozkodowania. Jest własny transport.

Vilnius, Kauno 34, tel. 33-14-69.

Kupię byczka lub jalówkę o wadze ok. 400 kg.
Tel. 8-289-45051.

Mężczyzna (30 lat) poszukuje pracy ochroniarza (posiada zezwolenie na broń) lub kierowcy (kat. B, C).
Tel. 38-00-66.

Mężczyzna (40 lat) poszukuje pracy operatora obrabiarki koordynatowej, ślusarza lub ladowacza.
Tel. 38-00-66.

Kobieta (27 lat) z wykształceniem filologicznym poszukuje człowieka, który za wynagrodzeniem pomógłby znaleźć pracę.
Vilnius, tel. 41-37-71.

Niedrogo fotografujemy i filmujemy wesela oraz inne uroczystości.
Tel. 57-28-15, 8-288-10145.

Sprzedajemy plastikowe okna, drzwi, witryny.
Vilnius, Gedimino g. 7, tel. 61-65-24, 8-298-33218.

Fachowiec w zakresie remontu mieszkań i innych pomieszczeń poszukuje pracy.
Vilnius, tel. 47-91-86.

Kobieta (53 lata) z wyższym wykształceniem pedagogicznym poszukuje pracy.
Tel. 77-44-02.

AUTOSERWIS

tel. 40 16 66

Sklep części zamiennych do samochodów
tel. 40 16 60

Vilnius, Karoliniškes, L. Asanavičiūtės 1a

- ▲ Nieodpłatna wymiana oleju
- ▲ Naprawa silnika
- ▲ Naprawa podwozia
- ▲ Naprawa gaźnika
- ▲ Naprawa systemu wtrysku

I-V godz. 8-19, VI godz. 9-16

Stałym klientom -
zniżki

Szkoła A.Sobolewa

zaprasza na wieczorowe i dzienne kursy kierowców kategorii "B". Uczniom i studentom zniżka.
Jest klasa komputerowa.

W centrum: Pamėnkalnio 19-17
W Justyniškach: Rygos 10
tel. 76 27 32

2000 PRENUMERATA

Wydanie codzienne - indeks 0044

1 mies.	3 mies.	7 mies.
19 Lt	57 Lt	133 Lt

Dla inwalidów I i II grupy, emerytów i mieszkańców wsi - indeks 0227

1 mies.	3 mies.	7 mies.
16 Lt	48 Lt	112 Lt

Wydanie sobotnie - indeks 0172

1 mies.	3 mies.	7 mies.
3.90 Lt	11.70 Lt	27,30 Lt

"Kurier Wileński" można zaprenumerować w każdym urzędzie pocztowym

Wydanie codzienne w księgarniach S.K., Aušros Vartų 9, "Elephas", Olandų 3, w szkołach

1 mies.	3 mies.	7 mies.
13 Lt	39 Lt	91 Lt

Wydanie codzienne w redakcji

1 mies.	3 mies.	7 mies.
12 Lt	36 Lt	84 Lt

Prenumerata dla czytelników za granicą

1 mies.	3 mies.	7 mies.
16 USD	48 USD	112 USD

Konto bankowe: Lietuvos Taupomasis bankas, Sostinės skyrius, Pašilaičių klientų aptarnavimo poskyris, b/k 60111, a/s 1129001102, valiutinė s-ta Nr. 1871006099

AUTOSERWIS

MIKROBUSÓW

CIEŻARÓWEK I SAMOCHODÓW OSOBOWYCH

Naprawa podwozi (wymiana osi) i inne prace

SILNIKI DIESLA:

- remont bieżący i kapitalny silników dieslowych
- pomiar kompresji
- naprawa i diagnostyka aparatury paliwowej

UAB "KLION", Birbynių 4, Vilnius, tel. 62 75 85

KURIER WILEŃSKI

Wydawca ZSA „Kurier Wileński”
Drukuje SA „Spauda”

Redaktor naczelny
Zygmunt ŻDANOWICZ

Adres: Laisvės pr. 60
2056 Vilnius, Lietuvos Respublika
Indeks 0044 SL 322,
ISSN 1392-0405

E-Mail adres: redaktor@kurier.balt.net

Redaktor naczelny (tel. 42-79-01), dyrektor spółki Jan Czepukowicz (tel. 42-79-73), zastępcy redaktora: Krystyna Adamowicz, Aleksander Borowik (tel. 42-79-04), Zbigniew Markowicz (tel. 42-78-90), sekretarz redakcji Andrzej Malkianis (tel. 42-79-49), zastępca sekretarza Marian Sipowicz (42-79-49).

DZIAŁY: polityka - Stanisław Tarasiewicz (42-79-04), gospodarka - Julitta Tryk (tel. 42-79-68), życie wsi, ekologia - Danuta Danowska (tel. 42-79-68), stolica - Helena Gładkowska (tel. 42-79-68), szkolnictwo - (tel. 42-79-04), kultura, „Vilniana” - Halina Jotkiallo (tel. 42-79-68), literatura i sztuka - Alwida Bajor (tel. 42-79-64), praworządność - Irena Litwin (tel. 42-79-64), zdrowie - Sabina Kozłowska (tel. 42-90-81), młodzieżowy - Agnieszka Skinder (tel. 42-90-81), fotoreporter - Marian Paluszkiwicz (tel. 42-90-81), komercyjny - Dariusz Guszcza (tel. 42-78-90), reklama - (tel. 42-69-63), kolportaż - Artur Dunajewski (tel. 22-34-72), rejon socjalistyczny - Piotr Ryngiewicz (tel. 8-250-52780), rejon trocki - Danuta Raczynska (tel. 8-238-61216)

Gazeta
"Echo Litwy"
ogłasza konkurs na
nieetatowego
agenta reklamy.

Zwracać się pod numerem
tel. 42 74 71 od godz. 9 do 17.

Dyż. redaktor Julitta TRYK

„Kurier Wileński” przyjmuje ogłoszenia i reklamę pod adresem:
Dom Prasy, Laisvės pr. 60, piętro 11, pokój 1104,
tel. 42-69-63, fax 42-72-65, w dniach pracy od godz. 8.00 do 17.00.

Redakcja nie zwraca tekstów nie zamówionych oraz zastrzega sobie prawo do ich skracania i redagowania.
Opinie Autorów zawarte w ich publikacjach nie zawsze są zgodne z opinią redakcji. Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada.